

CRNA GORA
AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	30. IV 2018. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-72/18-26
VEZA:	
EPA:	438 PXVI
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Broj: 04-386/1-18
Datum: 27.04.2018. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

PODGORICA

U skladu sa članom 193 Zakona o osiguranju („Sl.list CG“ br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13 i 55/16) i sa članom 30 Statuta Agencije za nadzor osiguranja („Sl.list CG“ br. 30/13), u prilogu akta Vam dostavljamo Finansijske iskaze i Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Agencije za nadzor osiguranja za 2017. godinu i Izvještaj o radu Agencije za nadzor osiguranja za 2017. godinu, usvojene na 245. sjednici Savjeta Agencije za nadzor osiguranja održanoj 27.04.2018. godine.

Obavještavamo Vas da će predstavnici Agencije, koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri povodom razmatranja priloženih izvještaja biti predsjednik Savjeta Agencije, Branko Vujović i direktorica Agencije, Biljana Pantović.

S poštovanjem,

CRNA GORA
AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA

Broj: 04-386/4-18

Datum: 27.04.2018. godine

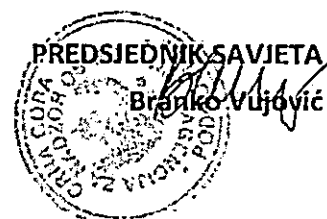
SKUPŠTINA CRNE GORE

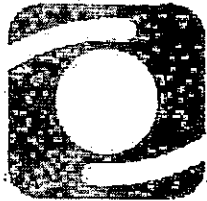
PODGORICA

U skladu sa članom 193 Zakona o osiguranju („Sl.list CG“ br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13 i 55/16) i sa članom 30 Statuta Agencije za nadzor osiguranja („Sl.list CG“ br. 30/13), u prilogu akta Vam dostavljamo Finansijske iskaze i Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Agencije za nadzor osiguranja za 2017. godinu i Izvještaj o radu Agencije za nadzor osiguranja za 2017. godinu, usvojene na 245. sjednici Savjeta Agencije za nadzor osiguranja održanoj 27.04.2018. godine.

Obavještavamo Vas da će predstavnici Agencije, koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri povodom razmatranja priloženih izvještaja biti predsjednik Savjeta Agencije, Branko Vujović i direktorica Agencije, Biljana Pantović.

S poštovanjem,

AGENCIJA ZA
NADZOR OSIGURANJA
CRNA GORA

**IZVJEŠTAJ O RADU
AGENCIJE ZA NADZOR OSIGURANJA
U 2017. GODINI**

april 2018. godine

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA

Moskovska 17A M/C1, 81000 Podgorica

Crna Gora

Tel: +382 20 513 502

Fax: +382 20 513 503

E-mail: agencija@ano.co.me

Veb sajt: www.ano.me

SADRŽAJ

1. UVOD	4
2. ZAKONSKA I PODZAKONSKA REGULATIVA	5
3. NADZOR NAD POSLOVANJEM SUBJEKATA NA TRŽIŠTU OSIGURANJA	7
3.1. Posredni nadzor nad poslovanjem društava za osiguranje i Udruženja - Nacionalnog biroa osiguravača	7
3.2. Neposredni nadzor nad poslovanjem društava za osiguranje i Udruženja - Nacionalnog biroa osiguravača	10
3.3. Nadzor nad poslovanjem društava koja se bave poslovima zastupanja i posredovanja u osiguranju	12
4. RJEŠAVANJE PO PRITUŽBAMA OSIGURANIKA I DRUGIH KORISNIKA OSIGURANJA	14
5. STRUČNI ISPITI U ORGANIZACIJI AGENCIJE	16
5.1 Stručni ispit za obavljanje poslova posredovanja odnosno zastupanja u osiguranju	16
5.2 Stručni ispit za sticanje zvanja ovlaštenog aktuaru	16
6. DOZVOLE, OVLAŠĆENJA I SAGLASNOSTI	17
7. IZVJEŠTAVANJE	18
8. SARADNJA NA UNUTRAŠNJEM I MEĐUNARODNOM PLANU	21
9. UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA I INFRASTRUKTURNA UNAPRJEĐENJA	23
10. PRILOG	26
10.1 Tabela: Pregled izrečenih mjera nadzora u 2017. godini na osnovu sprovedenih neposrednih kontrola društava za osiguranje i Udruženja	27
10.2 Tabela: Pregled izrečenih mjera nadzora u 2017. godini na osnovu sprovedenih neposrednih kontrola poslovanja društava za zastupanje u osiguranju, društava za posredovanje u osiguranju i banaka koje obavljaju poslove zastupanja u osiguranju	31
10.3 Tabela: Pregled dostavljenih prigovora osiguranika u 2017. godini	37

1. UVOD

Agencija za nadzor osiguranja (u daljem tekstu: Agencija), kao regulatorni organ osnovan u skladu sa Zakonom o osiguranju, je u 2017. godini sprovodila aktivnosti u cilju zaštite interesa osiguranika i drugih korisnika osiguranja, obezbjeđenja stabilnosti i razvoja djelatnosti zasnovanog na zdravoj konkurenciji i jednakim uslovima poslovanja.

U izvještajnom periodu poslovanje Agencije je naročito bilo usmjereno na:

- ✦ izmjenu postojećih i donošenje novih zakonskih i podzakonskih propisa zasnovanih na direktivama Evropske unije i međunarodnim standardima;
- ✦ kontinuirani nadzor nad poslovanjem subjekata na crnogorskom tržištu osiguranja putem posrednih i neposrednih kontrola poslovanja društava za osiguranje, društava koji se bave poslovima zastupanja i posredovanja u osiguranju i Udruženja - Nacionalnog biroa osiguravača;
- ✦ razmatranje prigovora osiguranika i drugih korisnika osiguranja, kako bi se obezbijedila zaštita odnosno sprječavanje ugrožavanja njihovih interesa;
- ✦ odlučivanje o podnijetim zahtjevima za dobijanje ovlašćenja, saglasnosti i odobrenja;
- ✦ statističko izvještavanje o stanju na tržištu osiguranja;
- ✦ saradnju sa institucijama sistema, drugim nadzornim institucijama i međunarodnim organizacijama iz oblasti osiguranja;
- ✦ kontinuirano stručno usavršavanje zaposlenih i dalje infrastrukturno unaprjeđenje.

Ovaj Izvještaj usvojen je na 245. sjednici Savjeta Agencije, održanoj dana 27. 04. 2018. godine.

2. ZAKONSKA I PODZAKONSKA REGULATIVA

U domenu regulative, najvažnije aktivnosti Agencije u 2017. godini bile su aktivnosti na izmjenama i dopunama Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju, kojim je planirano da se taj zakon uskladi sa Direktivom 2009/103/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta o osiguranju od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornih vozila i obavezi osiguranja od te odgovornosti i Regulativom (EZ) br. 785/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta o zahtjevima za osiguranje za vazdušne prevoznike i operatore vazduhoplova. Pored navedenog, predmet izmjena su i usklađivanje sa pojedinim odredbama Zakona o osiguranju i Zakona o likvidaciji i stečaju društava za osiguranje, kao i odlaganje deregulacije obaveznog osiguranja, što je predloženo kao rezultat izvršene analize stanja na tržištu osiguranja u Crnoj Gori. Nakon usvajanja nacrtne verzije tog zakona u aprilu 2017. godine, nacrt zakona prosljeđen je Ministarstvu finansija, a javna rasprava o tekstu nacrta trajala je zaključno sa 31. 05. 2017. godine. Po okončanju javne rasprave, Agencija je razmatrala komentare pristigle od učesnika na tržištu osiguranja i zainteresovanih institucija i učestvovala u daljem usaglašavanju teksta sa nadležnim državnim organima. Krajem 2017. godine konačan tekst upućen je Evropskoj komisiji na davanje mišljenja, ali do usvajanja ovog izvještaja, Agencija nije obaviještena da je to mišljenje prispjelo.

U dijelu podzakonske regulative, u toku 2017. godine, Agencija je donijela sljedeća podzakonska akta:

- *Pravilnik o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji za nadzor osiguranja i o načinu i rokovima njihovog dostavljanja*, kojim je unaprijedena struktura podataka neophodnih za supervizorske svrhe, analizu pokazatelja poslovanja i trendova na tržištu. Predmetni pravilnik je usvojen na 229. sjednici Savjeta Agencije održanoj 29. 09. 2017. godine i objavljen u "Službenom listu Crne Gore", br. 063/17 od 04.10. 2017. godine;
- *Pravilnik o bližim uslovima za prenos poslova društava za osiguranje*, kojim su bliže uređeni uslovi za prenos poslova ili dijela poslova društva za osiguranje, odnosno opseg dokumentacije koji se dostavlja Agenciji u cilju utvrđivanja postojanja uslova za prenos poslova, obaveza donošenja internog akta o prenosu poslova, najmanja sadržina istog, minimalna sadržina ugovora o prenosu poslova, obaveza imenovanja lica u društvu za osiguranje koje posjeduje stručne kvalifikacije, znanje, dobar ugled i integritet (poslovni ugled) za praćenje prenešenih poslova. Predmetni pravilnik je usvojen na 229. sjednici Savjeta Agencije održanoj 29. 09. 2017. godine i objavljen u "Službenom listu Crne Gore" br. 63/17 od 04. 10. 2017. godine.

U skladu sa planom rada, Agencija je izradila i *nacrt Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi i sredstava kapitala društava za osiguranje*, sa ciljem usaglašavanja i prilagođavanja odredbi važećeg pravilnika sa: zahtjevima Direktive 2002/83/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća o životnom osiguranju, zahtjevima Direktive Vijeća 92/49/EEZ o usklađivanju zakona i drugih propisa koje se odnose na direktno osiguranje osim životnog osiguranja, zahtjevima Prve Direktive Vijeća o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na osnivanje i obavljanje poslova direktnog osiguranja osim životnog osiguranja (73/239/EEZ), Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju ("Sl. list CG", br. 55/16), kao i sa prepoznatom potrebom za obezbjeđivanjem uslova za kvalitetniju diverzifikaciju ovih ulaganja i smanjenjem konstatovane značajne izloženosti ulaganja sredstava tehničkih rezervi osiguravajućih društava u određene oblike imovine. Nacrt predmetnog pravilnika je dostavljen Ministarstvu finansija, na dalje postupanje.

U 2017. godini, Agencija je otpočela aktivnosti na izradi *Smjernica o bližoj sadržini pravilnika o načinu saosiguranja i reosiguranja i Pripremnih smjernica o upravljanju društvima za osiguranje*.

Smjernicama o bližoj sadržini pravilnika o načinu saosiguranja i reosiguranja propisane su mjere i aktivnosti koje društva za osiguranje treba da preduzmu u cilju bližeg utvrđivanja sadržine pravilnika o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja kao obaveznog akta poslovne politike društava za osiguranje shodno članu 39 Zakona o osiguranju. Predmetne smjernice su usvojene na 242. sjednici Savjeta Agencije održanoj dana 05. 04. 2018. godine.

Donošenjem *Pripremnih smjernica o upravljanju društvima za osiguranje* obezbjeđuje se postepeni prelazak na standarde Solventnosti 2 kada je u pitanju oblast upravljanja društvom, imajući u vidu da će se u budućem periodu nastaviti sa usklađivanjem crnogorske regulative sa zahtjevima direktive Solventnost 2. Pri izradi ovih pripremnih smjernica, pored osnovnih smjernica koje je izdao Evropski supervizor osiguranja i penzionih fondova - EIOPA, korišćeni su i referentni djelovi EU direktive 2009/138/EZ i Uredbe Komisije 2015/35 o dopuni 2009/138/EZ. Pripremnice postavljaju zahtjeve u dijelu upravljanja i rukovođenja društvom; donošenja primjerenih politika; procedura o imenovanju članova odbora direktora, izvršnog direktora, nosilaca ključnih funkcija i lica koja bi vršila nadzor nad izdvojenim ključnim funkcijama, uspostavljanja najmanje četiri ključne funkcije društva (interna revizija, upravljanje rizicima, aktuarska funkcija i funkcija usklađenosti), načela razboritosti i upravljanja rizikom ulaganja, vrednovanja imovine i obaveza (osim tehničkih rezervi) i drugo. Pripremnim smjernicama ukazuje se društvima na princip proporcionalnosti, tj. obavezu prilagođavanja sistema upravljanja prirodi, obimu i složenosti poslova koje društvo obavlja, imajući u vidu

adekvatno upravljanje sukobom interesa i ispunjenost zahtjeva kod prenosa poslova na licevan društva.

Predstavnici Agencije su i u toku 2017.godine učestvovali u radnoj grupi za izradu nacerta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, koji je planiran za usvajanje u toku 2018.godine, a kojim će se dalje uskladiti crnogorsko zakonodavstvo sa zahtjevima relevantnih evropskih propisa, namećući nove zahtjeve i crnogorskim životnim osiguravačima, kao obveznicima primjene navedenog zakona.

3. NADZOR NAD POSLOVANJEM SUBJEKATA NA TRŽIŠTU OSIGURANJA

Agencija je, u izvještajnom periodu, nadzorne aktivnosti sprovodila putem posrednih kontrola poslovanja društava za osiguranje i Udruženja - Nacionalnog biroa osiguravača (u daljem tekstu: Udruženje), neposrednih kontrola poslovanja društava za osiguranje, društava za zastupanje u osiguranju, društava za posredovanje u osiguranju i banaka koje posjeduju saglasnost Agencije za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, posrednih i neposrednih kontrola rada ovlašćenih aktuara i internih revizora društava za osiguranje, izricanjem mjera nadzora subjektima u čijem poslovanju su utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti i praćenjem njihovog postupanja po izrečenim mjerama nadzora.

3.1. Posredni nadzor nad poslovanjem društava za osiguranje i Udruženja - Nacionalnog biroa osiguravača

U 2017. godini Agencija je izvršila 4 redovne kvartalne posredne kontrole i 1 redovnu godišnju posrednu kontrolu poslovanja društava za osiguranje i Udruženja, na osnovu izvještaja, podataka i obavještenja koja su predmetni subjekti nadzora dostavili Agenciji u skladu sa Zakonom o osiguranju i pravilnicima kojima se propisuje sadržina izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji, kao i način i rokovi za njihovo dostavljanje.

Agencija je, o nalazima redovne godišnje posredne kontrole poslovanja društava za osiguranje i Udruženja, sačinila zapisnik koji sadrži:

- izvještaje o posrednoj kontroli poslovanja društava za osiguranje, sa prikazom vlasničke i upravljačke strukture, pokazatelja solventnosti i kapitalne adekvatnosti, strukture bruto tehničkih rezervi, imovine koja služi za pokriće bruto tehničkih rezervi, pokazatelja produkcije, adekvatnosti trošenja premije i operativne profitabilnosti, pokazatelja reosiguranja i finansijske ravnoteže, rezultata

poslovanja, indikatora ažurnosti u rješavanju i isplati šteta, pregleda nalaza internog revizora društva za osiguranje i statusa realizacije mjera nadzora izrečenih po osnovu redovne posredne kontrole;

- izvještaje o rizicima u poslovanju društava za osiguranje, sa ocjenom rizika osiguranja, tržišnog rizika, kreditnog rizika, rizika kapitalne podrške i operativnog rizika;
- izvještaje o godišnjoj posrednoj aktuarskoj kontroli društava za osiguranje sa prikazom usklađenosti sadržaja mišljenja ovlašćenog aktuara društva za osiguranje sa regulativom, rezultata kontrole dovoljnosti premije, načina obračuna tehničkih rezervi po vrstama tehničkih rezervi i ostvarenog rezultata od ulaganja sredstava tehničkih rezervi;
- izvještaje o posrednoj kontroli u dijelu sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma društava koja se bave poslovima životnog osiguranja i
- izvještaj o posrednoj godišnjoj kontroli poslovanja Udruženja sa prikazom pokazatelja poslovanja Udruženja, pokazatelja poslovanja Garantnog fonda, ažurnosti u rješavanju odštetnih zahtjeva i pregleda nalaza izvršene revizije finansijskih iskaza Udruženja.

Agencija je sprovela 4 redovne kvartalne posredne kontrole poslovanja društava za osiguranje i Udruženja i o nalazima istih sačinila zapisnike, koji su obuhvatili:

- izvještaje o posrednoj kontroli poslovanja društava za osiguranje koji sadrže: pregled vlasničke i upravljačke strukture, pokazatelje solventnosti i kapitalne adekvatnosti, strukturu bruto tehničkih rezervi, pregled imovine koja služi za pokriće bruto tehničkih rezervi, pokazatelje produkcije, reosiguranja i finansijske ravnoteže, rezultate poslovanja, indikatore ažurnosti u rješavanju i isplati šteta, pregled nalaza internog revizora društva za osiguranje i status realizacije mjera nadzora izrečenih po osnovu posredne kontrole;
- izvještaje o posrednoj aktuarskoj kontroli društava za osiguranje koji sadrže: analizu usklađenosti sadržaja mišljenja ovlašćenog aktuara društva za osiguranje sa regulativom, kontrolu dovoljnosti premije, kontrolu načina obračuna tehničkih rezervi po vrstama tehničkih rezervi i ostvareni rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi;
- izvještaje o posrednoj kontroli u dijelu sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma društava koja se bave poslovima životnog osiguranja;
- izvještaj o posrednoj kontroli poslovanja Udruženja koji sadrži pokazatelje poslovanja Garantnog fonda i ažurnosti u rješavanju odštetnih zahtjeva.

Na osnovu nalaza redovne kvartalne posredne kontrole poslovanja društava za osiguranje i Udruženja, Agencija je donijela rješenje o izricanju mjere nadzora jednom društvu koje obavlja poslove neživotnog osiguranja, kojim je tom društvu naložila postupanje u skladu sa članom 113 stav 2 Zakona o osiguranju prilikom izrade tromjesečnih izvještaja o internoj reviziji. Predmetno društvo za osiguranje je postupilo po izrečenoj mjeri nadzora.

Pored navedenog, Agencija je, na osnovu nalaza redovne kvartalne posredne kontrole poslovanja društava za osiguranje i Udruženja za četvrti kvartal 2016. godine, pokrenula i sprovela ciljnu posrednu kontrolu poslovanja istog društva za neživotno osiguranje u dijelu reosiguranja polisa obaveznih osiguranja vlasnika, odnosno korisnika plovniha objekata od odgovornosti za štetu pricinjenu trećim licima. Kontrolisano društvo za osiguranje je nezakonitosti u poslovanju, utvrđene zapisnikom o ciljnoj posrednoj kontroli njegovog poslovanja, blagovremeno otklonilo odmah po prijemu zapisnika, tako da Agencija nije donosila mjere nadzora po osnovu predmetne ciljne posredne kontrole.

Agencija je tokom 2017. godine, sa posebnom pažnjom, sprovodila nadzor nad poslovanjem jednog društva za životno osiguranje putem: redovnih posrednih kontrola njegovog poslovanja, kontrola postupanja istog po izrečenoj mjeri privremene zabrane raspolaganja imovinom koja služi za pokriće tehničkih rezervi, sagledavanja aktivnosti društva na sprovođenju postupka prenosa portfelja osiguranja i dobrovoljne likvidacije i organizovanja redovnih sastanaka sa članovima Odbora direktora i direktorom tog osiguravajućeg društva. U izvještajnom periodu, Agencija je rješenjima o izricanju mjere nadzora četiri puta predmetnom društvu produžavala privremenu zabranu raspolaganja imovinom koja služi za pokriće tehničkih rezervi, sa ciljem zaštite sredstava namijenjenih za isplatu obaveza prema osiguranicima. U decembru 2017. godine u postupku odlučivanja po zahtjevu za dobrovoljnu likvidaciju jednog društva za životno osiguranje, Agencija je odobrila i prenos portfelja životnih osiguranja tog društva čime je obezbjeđen kontinuitet ugovora osiguranja i dalje izvršavanje prava i obaveza po osnovu tih ugovora od strane ugovarača i društva primaoca portfelja.

U procesu deregulacije crnogorskog tržišta obaveznih osiguranja u saobraćaju, a shodno članu 10 Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12 od 09. 08. 2012. godine), društva za osiguranje koja obavljaju poslove obaveznih osiguranja u saobraćaju su dostavila Agenciji uslove osiguranja i tarife premija obaveznih osiguranja u saobraćaju sa tehničkim osnovama koje su korišćene za izračunavanje predmetnih tarifa. Agencija je izvršila provjeru usklađenosti dostavljenih uslova osiguranja i tarifa premija obaveznih osiguranja u saobraćaju sa zakonom, aktuarskim načelima i pravilima struke osiguranja.

3.2. Neposredni nadzor nad poslovanjem društava za osiguranje i Udruženja - Nacionalnog biroa osiguravača

Agencija je, u 2017. godini, pokrenula postupke neposredne kontrole poslovanja 6 društava za osiguranje i sprovela iste putem neposrednog uvida u opšte akte, akte poslovne politike i poslovne knjige subjekata kontrole, dokumentaciju i podatke koji se odnose na njihovo poslovanje, kao i na osnovu intervjua sa menadžmentom, ovlašćenim aktuarima, internim revizorima i licima sa posebnim ovlašćenjima u kontrolisanim subjektima. Predmetne aktivnosti neposrednog nadzora Agencije su uključile:

- ciljnu neposrednu kontrolu poslovanja 1 društva za neživotno osiguranje koja je obuhvatila način obračuna tehničkih rezervi, analizu dovoljnosti rezervi za štete i analizu dovoljnosti premije;
- ciljnu neposrednu kontrolu poslovanja 1 društva za neživotno osiguranje koja je obuhvatila analizu proizvoda osiguranja korisnika kredita i kontrolu tehničkih rezervacija;
- ciljnu neposrednu kontrolu poslovanja 1 društva za životno osiguranje koja je obuhvatila analizu proizvoda osiguranja života za slučaj smrti korisnika kredita, kontrolu obračuna rezervi za učešće u dobiti i načina pripisa dobiti i obračuna matematičke rezerve kod životnih osiguranja korisnika kredita;
- ciljnu neposrednu kontrolu poslovanja 1 društva za neživotno osiguranje koja je obuhvatila sistem upravljanja, transakcije sa povezanim licima i analizu proizvoda osiguranja potraživanja po osnovu kredita odobrenih kod poslovnih banaka starijim licima - penzionerima;
- sveobuhvatnu neposrednu kontrolu poslovanja 1 društva koje obavlja poslove životnih osiguranja;
- ciljnu neposrednu kontrolu poslovanja 1 društva za neživotno osiguranje koja je obuhvatila kontrolu proizvoda osiguranja korisnika kredita.

U izvještajnom periodu Agencija je, takođe, završila postupke neposredne kontrole poslovanja 3 društva za osiguranje, započete krajem 2016. godine, i to:

- ciljnu zajedničku neposrednu kontrolu poslovanja 1 društva za neživotno osiguranje, sprovedenu u saradnji sa supervizorom slovenačkog tržišta osiguranja - Agencijom za zavarovalni nadzor AZN, koja je obuhvatila sljedeće oblasti poslovanja: upravljanje organizacijom, transakcije sa povezanim licima i informacioni sistem;
- ciljnu zajedničku neposrednu kontrolu poslovanja 1 društva za neživotno osiguranje, sprovedenu u saradnji sa supervizorom austrijskog finansijskog tržišta -

Financial Market Authority FMA, u područjima unutargrupnog izvještavanja, unutargrupnih transakcija, reosiguranja i održavanja garantnog kapitala najmanje u visini akcijskog kapitala u smislu člana 98a stava 3 Zakona o osiguranju;

- ciljnu neposrednu kontrolu poslovanja 1 društva za neživotno osiguranje u dijelu načina obračuna tehničkih rezervi, dovoljnosti rezervi za štete i dovoljnosti premije.

Agencija je, u procesu neposrednih kontrola poslovanja društava za osiguranje i Udruženja, utvrdila određeni broj nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju istih koje su se, u najvećem dijelu, odnosile na: obračun i adekvatnost tehničkih rezervi, informacijski sistem, reosiguranje, rješavanje odštetnih zahtjeva i postupanje u skladu sa izrečenim mjerama nadzora.

U izvještajnom periodu Agencija je donijela 5 mjera upozorenja društvima za osiguranje, kojima je naloženo sljedeće:

- izrada analiza dovoljnosti rezervi za nastale prijavljene a neriješene štete i rezerve za nastale neprijavljene štete, po vrstama osiguranja i izvještavanje Agencije o rezultatima sprovedenih analiza;
- sprovođenje testa adekvatnosti prenosne premije po vrstama osiguranja, u skladu sa zahtjevima Međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 4 – Ugovori o osiguranju;
- usklađivanje poslovanja sa podzakonskim aktom kojim su propisani bliži uslovi za prenos poslova društava za osiguranje;
- unaprjeđenje sistema internih kontrola u informacionom sistemu;
- izrada internih akata kojima se uređuju pojedini segmenti poslovanja društava za osiguranje – obračun tehničkih rezervi i reosiguranje i
- dostavljanje izvještaja, mišljenja i druge dokumentacije koja predstavlja dokaz o postupanju po izrečenim mjerama nadzora.

Takođe, Agencija je donijela 2 mjere nadzora za Udruženje, od kojih 1 rješenje o izricanju mjere nadzora i 1 mjeru upozorenja. Predmetnim mjerama nadzora Udruženju je naloženo:

- postupanje u skladu sa internim pravilnikom kojim je propisan način likvidacije šteta Garantnog fonda i
- postupanje po izrečenoj mjeri upozorenja u dijelu dodatnog godišnjeg izvještavanja Agencije.

Tokom 2017. godine kontinuirano je kontrolisano postupanje društava za osiguranje i Udruženja po nalogima iz izrečenih mjera nadzora.

Pregled mjera nadzora koje je Agencija, na osnovu sprovedenih neposrednih kontrola, izrekla društvima za osiguranje i Udruženju u 2017. godini i postupanje po istim (shodno zaključcima o postupanju subjekata po izrečenim mjerama nadzora koje je Agencija donijela zaključno sa 05. aprilom 2018. godine), dat je u Tabeli 10.1 Priloga ovog Izvještaja.

3.3. Nadzor nad poslovanjem društava koja se bave poslovima zastupanja i posredovanja u osiguranju

Agencija je u 2017. godini pokrenula postupke neposredne kontrole nad poslovanjem 2 društva za zastupanje u osiguranju, 3 društva za posredovanje u osiguranju i 2 banke koje obavljaju poslove zastupanja u osiguranju. Predmetne neposredne kontrole su sprovedene putem neposrednog uvida u akte i poslovne knjige subjekata nadzora, dokumentaciju i podatke koji se odnose na njihovo poslovanje, kao i na osnovu intervjua sa odgovornim licima u tim društvima. U izvještajnom periodu pokrenute su sljedeće neposredne kontrole:

- ciljna neposredna kontrola poslovanja 1 društva za posredovanje u osiguranju koja je obuhvatila kontrolu postupanja po tačkama 6 i 8 Rješenja o izricanju mjere nadzora broj 02-1222/9-15 od 31. 03. 2016. godine i postupanja po Rješenju o izricanju mjere nadzora broj 02-1222/10-15 od 31. 03. 2016. godine;
- sveobuhvatne neposredne kontrole poslovanja 2 društva za zastupanje u osiguranju koje su obuhvatile analizu tehnologije rada, finansijskog poslovanja i usklađenosti poslovanja sa zakonskom i podzakonskom regulativom koja uređuje oblast sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- ciljne neposredne kontrole poslovanja 2 banke koje obavljaju poslove zastupanja u osiguranju, koje su obuhvatile kontrolu usklađenosti poslovanja sa zakonskom i podzakonskom regulativom koja uređuje oblast zastupanja u osiguranju, analizu tehnologije rada i ostvarenih rezultata u poslovima zastupanja u osiguranju;
- sveobuhvatne neposredne kontrole poslovanja 2 društva za posredovanje u osiguranju, koje su obuhvatile analizu tehnologije rada, finansijskog poslovanja i usklađenosti poslovanja sa zakonskom i podzakonskom regulativom koja uređuje oblast sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Pored navedenog, Agencija je završila postupke sveobuhvatnih neposrednih kontrola nad poslovanjem 2 društva za zastupanje u osiguranju započete krajem 2016. godine, koje su obuhvatile analizu tehnologije rada, finansijskog poslovanja i usklađenosti poslovanja sa zakonskom i podzakonskom regulativom koja uređuje oblast sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

U izvještajnom periodu, po osnovu neposrednog nadzora nad poslovanjem društava za zastupanje u osiguranju, društava za posredovanje u osiguranju i banaka koje obavljaju poslove zastupanja u osiguranju, izrečeno je 13 mjera nadzora, i to 8 rješenja o izricanju mjera nadzora i 5 mjera upozorenja. Predmetnim mjerama nadzora je naloženo sljedeće:

- postupanje u skladu sa Zakonom o osiguranju u dijelu izvršavanja posebnih obaveza društva za posredovanje u osiguranju;
- usklađivanje poslovanja sa odredbama Zakona o osiguranju kojima je propisan najmanji broj zaposlenih u društvu sa ovlaštenjem za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju;
- izrada/unaprjeđenje internih akata kojima su regulisani: unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta, tehnologija rada u poslovima zastupanja u neživotnom i životnom osiguranju i tehnologija rada u poslovima posredovanja u osiguranju;
- postupanje u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja;
- usklađivanje poslovanja sa Pravilnikom o bližim uslovima za izdavanje dozvola za obavljanje poslova osiguranja i načinu dokazivanja ispunjenosti tih uslova, u smislu obezbjeđenja poslovnog prostora koji je adekvatno tehnički osposobljen za obavljanje djelatnosti;
- postupanje u skladu sa Pravilnikom o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji za nadzor osiguranja i o načinu i rokovima njihovog dostavljanja;
- postupanje u skladu sa internim aktima kojima je uređeno poslovanje subjekata nadzora;
- poslovanje u skladu sa regulativom koja uređuje oblast sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, naročito u dijelu uspostavljanja internih procedura u skladu sa Smjernicama o analizi rizika pranja novca i finansiranja terorizma u osiguranju, izrade i redovnog inoviranja liste indikatora sa Pravilnikom o indikatorima za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija, razvrstavanja klijenata u kategorije rizika, izrade analize rizika u skladu sa Pravilnikom o smjernicama za izradu analize i faktorima rizika radi sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, praćenja poslovne aktivnosti klijenata i sprovođenja ponovne godišnje kontrole, pripreme programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, imenovanja ovlaštenog lica za

poslove otkrivanja i sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma i obezbjeđivanja njegovog redovnog stručnog usavršavanja;

- usklađivanje poslovanja sa Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju u bankama.

Tokom 2017. godine kontinuirano je kontrolisano postupanje društva za zastupanje u osiguranju, društva za posredovanje u osiguranju i banaka koje obavljaju poslove zastupanja u osiguranju po nalogima iz izrečenih mjera nadzora.

Pregled izrečenih mjera nadzora društvima za zastupanje u osiguranju, društvima za posredovanje u osiguranju i bankama koje obavljaju poslove zastupanja u osiguranju u 2017. godini i postupanje po istim (shodno zaključcima o postupanju subjekata po izrečenim mjerama nadzora koje je Agencija donijela zaključno sa 05. aprilom 2018. godine), dat je u Tabeli 10.2 Priloga ovog Izvještaja.

4. RJEŠAVANJE PO PRITUŽBAMA OSIGURANIKA I DRUGIH KORISNIKA OSIGURANJA

Postupajući shodno ovlašćenjima propisanim članom 177 stav 1 tačka 6 Zakona o osiguranju i odredbama Pravilnika o postupku odlučivanja po prigovorima osiguranika i trećih oštećenih lica („Sl. list CG“ br. 38/13), Agencija je u toku 2017. godine primila, obradila i riješila 33 prigovora na rad društava za osiguranje:

Od ukupnog broja prigovora dostavljenih u 2017. godini, 32 prigovora odnosilo se na rad društava za neživotno osiguranje, a 1 prigovor na rad društava koja se bave životnim osiguranjem.

U dijelu neživotnog osiguranja, od ukupno 32 prigovora:

- ↓ 16 prigovora se odnosilo na naknadu štete po osnovu osiguranja od autoodgovornosti;
- ↓ 7 prigovora na naknadu štete po osnovu osiguranja od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode);
- ↓ 1 prigovor na naknadu štete po osnovu osiguranja od odgovornosti;
- ↓ 4 prigovora na naknadu štete po osnovu kasko osiguranja vozila;
- ↓ 1 prigovor na naknadu troškova za hiruršku intervenciju po osnovu dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja;

- ✚ 1 prigovor na naknada troškova liječenja za vrijeme boravka u inostranstvu po osnovu putnog zdravstvenog osiguranja;
- ✚ 2 prigovora u vezi osiguranjem imovine.

Najveći broj prigovora u oblasti neživotnog osiguranja odnosio se na naknadu štete po osnovu osiguranja od autoodgovornosti; odnosno na iznos nespornog dijela naknade štete koji je ponuđen od strane osiguravajućeg društva.

U dijelu **životnog osiguranja**, prigovor se odnosio na prava osiguranika po pitanju povraćaja dijela premije.

Pored prethodno navedenog, podnosioci prigovora imali su primjedbe i na način komunikacije sa društvima i na nepružanje dovoljno informacija od strane zaposlenih u osiguravajućim društvima, kako u dijelu neživotnog, tako i u dijelu životnog osiguranja.

Postupci po prigovorima imali su sljedeće rezultate:¹

- ✚ osnovano (isplaćen nesporni dio/dodatni iznos po okončanom drugostepenom postupku) – 5 prigovora;
- ✚ neosnovano – 10 prigovora;
- ✚ Agencija nenadležna (prigovor proslijeđen) - 1 prigovor;
- ✚ podnosilac upućen na preduzimanje dodatnih radnji (dostavljanje fiskalnog računa, odluke nadležnog organa i druge neophodne dokumentacije, vršenje određenih radnji po dogovoru sa društvom) – 5 prigovora;
- ✚ podnosilac upućen na sud (zbog nedostatka dokaza, potrebe ponovnog utvrđivanja činjeničnog stanja, nepostojanja formalnih propusta društva u postupku rješavanja, isl) – 11 prigovora.

Kratak izvod iz registra prigovora dat je u tabeli 10.3 u Prilogu ovog izvještaja.

U vezi sa postupcima rješavanja prigovora, Agencija je u svojstvu tuženog uključena i u dva upravna spora, radi poništenja akata Agencije donijetih u postupku razmatranja prigovora.

¹ Postupak po prigovorima najčešće ima više rezultata, pa se stoga ukupan broj prigovora po rezultatima ne poklapa sa ukupnim brojem prigovora, koji su podnijeti u 2017. godini.

Naime, za određen prigovor Agencija može utvrditi da je isplaćen nesporni dio štete (prigovor je u jednom dijelu osnovan); a u pogledu ostatka iznosa naknade štete, može se preporučiti preduzimanje dodatnih radnji shodno uslovima osiguranja, kao i obraćanje nadležnom sudu u cilju pokretanja odgovarajućeg postupka.

5. STRUČNI ISPITI U ORGANIZACIJI AGENCIJE

Tokom 2017. godine Agencija je nastavila aktivnosti na organizaciji i sprovođenju stručnih ispita za sticanje zvanja ovlaštenog aktuaru i ovlaštenog zastupnika/posrednika u osiguranju.

5.1 Stručni ispit za obavljanje poslova posredovanja odnosno zastupanja u osiguranju

Shodno čl. 60 i 71 Zakona o osiguranju i odredbama Pravilnika o sadržini i načinu polaganja stručnog ispita za obavljanje poslova posredovanja, odnosno zastupanja u osiguranju, Agencija je u toku 2017. godine organizovala dva redovna roka za polaganje ovog ispita, u maju i novembru.

Shodno pravilniku, ispit se polaže u vidu pisanog testa, koji sadrži četiri odnosno pet oblasti, u zavisnosti od toga da li se kandidat prijavio za obavljanje jedne ili obje grupe poslova.

U 2017. godini, za majski ispitni rok ukupno se prijavilo 66 kandidata, od čega je ispit položilo 43 lica, dok se za polaganje ispita u novembarškom roku prijavio 31 kandidat, od čega je ispit položilo 17 lica.

5.2 Stručni ispit za sticanje zvanja ovlaštenog aktuaru

Agencija je, i u 2017. godini, sprovodila aktivnosti organizovanja obuke i polaganja ispita iz određenog broja predmeta koji su sastavni dio stručnog ispita za obavljanje poslova ovlaštenog aktuaru, u skladu sa Pravilnikom o uslovima za polaganje, načinu polaganja i programu stručnog ispita za obavljanje poslova ovlaštenog aktuaru. U izvještajnom periodu su održana predavanja iz 6 predmeta koji su sastavni dio stručnog ispita, i to: Aktuarska matematika I, Investicije i upravljanje imovinom, Zdravstveno osiguranje, Penzijsko osiguranje, Računovodstvo osiguranja i Profesionalizam i etički kodeks. Takođe, u istom periodu su organizovani ispitni rokovi iz 9 predmeta (Aktuarska matematika I, Modeli doživljenja, Stohastičko modeliranje, Investicije i upravljanje imovinom, Životno osiguranje, Penzijsko osiguranje, Zdravstveno osiguranje, Računovodstvo osiguranja, Profesionalizam i etički kodeks).

Do kraja aprila 2018. godine Agencija je izdala 17 ovlaštenja za obavljanje aktuarskih poslova.

6. DOZVOLE, OVLAŠĆENJA I SAGLASNOSTI

Shodno odredbama čl. 177 i 185 Zakona o osiguranju i člana 16 Statuta, Savjet Agencije nadležan je da rješava po zahtjevima za izdavanje saglasnosti, ovlašćenja, odobrenja i dozvola, propisanih Zakonom o osiguranju i drugim propisima iz oblasti osiguranja.

U 2017. godini, na osnovu zahtjeva fizičkih i pravnih lica za dobijanje navedenih saglasnosti, ovlašćenja, dozvola i odobrenja, izdato je:

- ✚ 58 saglasnosti po zahtjevima društava za osiguranje, za pojedine propisane segmente poslovanja (za imenovanje odgovornih lica u društvu, otvaranje poslovnica, promjenu adrese sjedišta, promjene statuta i sl.),
- ✚ 1 saglasnost za sprovođenje postupka dobrovoljne likvidacije;
- ✚ 1 saglasnost za prenos portfelja;
- ✚ 1 saglasnost na statusnu promjenu/pripajanje;
- ✚ 1 dozvola za rad društvu za posredovanje u osiguranju;
- ✚ 1 dozvola za rad preduzetniku-zastupniku u osiguranju;
- ✚ 5 ovlašćenja fizičkim licima za obavljanje aktuarskih poslova, nakon položenog stručnog ispita za obavljanje navedenih poslova;
- ✚ 101 ovlašćenje fizičkim licima - zastupnicima i posrednicima u osiguranju, koji su ispunili uslove propisane zakonom i položili stručni ispit za obavljanje tih poslova.

Što se tiče saglasnosti izdatih Udruženju - Nacionalnom birou osiguravača Crne Gore, Agencija je u 2017. godini, shodno nadležnostima propisanim Zakonom o obaveznom osiguranju u saobraćaju, donijela sljedeće:

- ✚ Odluku o davanju saglasnosti na izmjene i dopune Pravilnika o jedinstvenim kriterijumima za utvrđivanje naknade nematerijalne i nekih vidova materijalne štete (od 01. 12. 2017. godine);
- ✚ Odluku o visini redovnog doprinosa Garantnom fondu za 2018. godinu (od 28. 12. 2017. godine).

7. IZVJEŠTAVANJE

Agencija je u 2017. godini sprovodila intenzivne aktivnosti na prilagođavanju i unaprijeđenju postojećeg regulatornog okvira kojim se uređuje sadržina i klasifikacija izvještaja i podataka koje subjekti nadzora na crnogorskom tržištu pripremaju za potrebe nadzora.

U ovom domenu, u skladu sa obavezama za usklađivanje odredbi Pravilnika o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka koje društvo za osiguranje dostavlja Agenciji za nadzor osiguranja i o načinu i rokovima njihovog dostavljanja ("Službeni list Crne Gore"; br. 001/13 od 03. 01. 2013. godine, 078/15 od 31. 12. 2015. godine, u daljem tekstu: Pravilnik) sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju ("Službeni list Crne Gore", br. 055/16 od 17. 08. 2016. godine) donijet je novi Pravilnik o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka koje društvo za osiguranje dostavlja Agenciji za nadzor osiguranja i o načinu i rokovima njihovog dostavljanja. Osim navedenih usklađivanja, novim Pravilnikom značajno je unaprijeđen regulatorni okvir kojim se uređuje sadržina podataka i izvještaja koje subjekti nadzora na tržištu osiguranja pripremaju i dostavljaju za potrebe nadzora. Novo rješenje predviđa nove zahtjeve prema subjektima nadzora na tržištu osiguranja, u domenu uspostavljanja unaprijeđenog obuhvata, strukture i kvaliteta podataka i informacija društava za osiguranje, shodno ciljevima za usklađivanje standarda izvještavanja u sektoru osiguranja sa najboljom praksom.

Agencija je u 2017. godini takođe obavljala redovne aktivnosti koje obuhvataju prikupljanje, analizu i objavljivanje relevantnih podataka i izvještaja koji uključuju osnovne i specifične pokazatelje rasta i razvoja tržišta i pokazatelje poslovanja društava za osiguranje u cilju pravovremenog, adekvatnog i kvalitetnog informisanja javnosti i korisnika usluga osiguranja.

U okviru svojih nadležnosti, Agencija je putem svoje zvanične internet prezentacije (www.ano.me) redovno informisala javnost o aktivnostima Agencije, o aktuelnim informacijama sa tržišta osiguranja, o izmjenama važeće i donošenju nove regulative, kao i o podacima o učesnicima na tržištu osiguranja u Crnoj Gori (osiguravajućim društvima, društvima za posredovanje i zastupanje u osiguranju, ovlašćenim posrednicima, zastupnicima i bankama koje obavljaju poslove zastupanja u osiguranju). Na osnovu analiza, finansijskih, statističkih i drugih izvještaja društava za osiguranje za potrebe nadzora (finansijskih iskaza, adekvatnosti kapitala, strukture aktive, strukture tehničkih rezervi itd.) Agencija je u toku 2017. sprovodila aktivnosti na pripremi analiza tržišta i izvještaja o stanju na tržištu i objavljivanju izvještaja o stanju na tržištu osiguranja na mjesečnom, kvartalnom i godišnjem nivou i sprovodila mjere u cilju poštovanja primjenjive regulative u ovom domenu.

Agencija je u toku 2017. u domenu posrednog nadzora subjekata na tržištu osiguranja realizovala, između ostalog, sljedeće aktivnosti:

- pripremljeni su i objavljeni na internet stranici Agencije sljedeći izvještaji:
 - dvanaest mjesečnih izvještaja sa preliminarnim podacima o visini bruto fakturisane premije po vrstama osiguranja i po društvima za osiguranje;
 - četiri kvartalna izvještaja sa preliminarnim podacima o visini bruto fakturisane premije, broju osiguranja, kao i o broju i visini riješenih šteta po vrstama osiguranja i podacima o visini bruto fakturisane premije po društvima za osiguranje;
 - u skladu sa Zakonom o osiguranju, izrađen je Godišnji izvještaj o stanju na tržištu osiguranja Crne Gore, koji je obuhvatio analizu najznačajnijih trendova, pokazatelja stanja na tržištu osiguranja, kao i indikatora poslovanja društava za osiguranje. Godišnji izvještaj je obuhvatio pregled učesnika na crnogorskom tržištu osiguranja (društava za osiguranje, društava za zastupanje, odnosno posredovanje u osiguranju, agencija za pružanje drugih usluga u osiguranju, ovlašćenih zastupnika, odnosno posrednika u osiguranju, kao i banaka koje obavljaju poslove zastupanja u osiguranju), kao i vlasničke strukture društava za osiguranje sa visinom ukupnog akcijskog kapitala. Pored navedenog, u okviru ovog izvještaja posebno su analizirani pokazatelji tržišta, kao što su učešće bruto premije u BDP-u (penetracija osiguranja), iznos bruto fakturisane premije po glavi stanovnika (gustina osiguranja), koncentracija na tržištu osiguranja, struktura bruto premije po društvima za osiguranje i vrstama osiguranja. Takođe, godišnji izvještaj je obuhvatio i analizu strukture aktive i pasive na nivou cjelokupnog tržišta, kao i podataka o visini i strukturi tehničkih rezervi i njihovoj pokrivenosti, adekvatnosti kapitala društava za osiguranje i njegove pokrivenosti na nivou sektora osiguranja, kao i analizu pokazatelja poslovanja društava za osiguranje kao što su solventnost, reosiguranje, profitabilnost, ažurnost u rješavanju odštetnih zahtjeva korisnika osiguranja, likvidnost, pokazatelji šteta, finansijski rezultat poslovanja po društvima za osiguranje. U okviru ovog izvještaja sačinjena je i informacija o aktivnostima Udruženja – Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore i obračunu doprinosa garantnom fondu.
- prikupljeni su i objavljeni godišnji finansijski izvještaji sa mišljenjem revizora društava za osiguranje;
- pripremljene su posebne analize najznačajnijih kretanja i odstupanja pokazatelja tržišta osiguranja za potrebe supervizije;

- pripremljena su kvartalni izvještaji o stanju na tržištu osiguranja, koji su obuhvatili podatke o učesnicima na tržištu osiguranja, visini akcijskog kapitala društava za osiguranje, o strukturi i visini bruto premije po grupama i vrstama osiguranja kao i po društvima, o stepenu koncentracije na tržištu osiguranja, o strukturi aktive i pasive na nivou cjelokupnog tržišta, o visini i strukturi tehničkih rezervi na nivou tržišta, o strukturi deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi, adekvatnosti kapitala društava za osiguranje, visini kapitala i garantnog kapitala na nivou tržišta i strukturi deponovanja i ulaganja sredstava kapitala, finansijskom rezultatu poslovanja društava, kao i o pokazateljima solventnosti, likvidnosti i ažurnosti u rješavanju i isplati šteta crnogorskih osiguravača i sl;
- pripremljene su redovne analize tržišta osiguranja za interne potrebe Agencije, koje obuhvataju detaljnu analizu osnovnih pokazatelja i trendova na kvartalnom nivou;
- pripremljeni su i podaci o BFP u skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl. list Crne Gore“, br. 18/12) za MONSTAT za četiri kvartala;
- pripremljena su i tri kvartalna izvještaja o tržištu osiguranja za potrebe radnih tijela za Privrednu komoru Crne Gore;
- pripremljeni su podaci za CBCG za potrebe klasifikacije finansijskog sektora po ESA 2010 pod-kodovima, odnosno izrade registra institucionalnih jedinica u Crnoj Gori na 30. 06. 2017. i 30. 09. 2017. godine;
- Agencija je učestvovala u radu Pododbora za ekonomska pitanja i statistiku i Pododboru za unutrašnje tržište i konkurenciju;
- prikupljeni su i analizirani statistički i finansijski podaci koje društva za osiguranje, društva za posredovanje, odnosno za zastupanje u osiguranju, ovlašćeni zastupnici/posrednici i banke koje obavljaju poslove zastupanja u osiguranju u okviru redovnog izvještavanja dostavljaju na mjesečnom, kvartalnom i godišnjem nivou.
- u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, prikupljeni su i objavljeni kvartalni finansijski iskazi društava za osiguranje (bilans stanja, bilans uspjeha, bilans novčanih tokova i izvještaj o promjenama na kapitalu).

Agencija je u kontinuitetu izvršavala sve obaveze koje proističu iz članstva u Savjetu za finansijsku stabilnost, a u skladu sa Zakonom o Savjetu za finansijsku stabilnost („Sl. list CG“ br.44/10), a koje se između ostalog odnose na prikupljanje, analizu i pripremu kvartalnih izvještaja o statističkim podacima (struktura bruto fakturisane premije, broj osiguranja po vrstama osiguranja, broj i iznos riješenih šteta po vrstama osiguranja, podaci o strukturi kapitala i rezervi cjelokupnog tržišta osiguranja, strukturi i visini tehničkih rezervi i njihovom deponovanju i ulaganju, obračunu kapitala i garantnog kapitala i procjene

adekvatnosti kapitala, pokrivenosti 1/3 kapitala na nivou tržišta, solventnosti, likvidnosti, kao i agregatni bilans stanja i bilans uspjeha) i prikupljanje statističkih podataka, za potrebe analize i pripreme mjesečnih izvještaja o strukturi bruto fakturisane premije po vrstama osiguranja, broju osiguranja i broju i iznosu riješenih šteta po vrstama osiguranja.

8. SARADNJA NA UNUTRAŠNJEM I MEĐUNARODNOM PLANU

U 2017. godini, u skladu sa nadležnostima Agencije nastavljena je saradnja sa institucijama u Crnoj Gori: Skupštinom Crne Gore, Vladom Crne Gore, Ministarstvom finansija, Savjetom za finansijsku stabilnost, Udruženjem osiguravača Crne Gore - Nacionalnim biroom osiguravača, Centralnom bankom Crne Gore, Komisijom za tržište kapitala, Upravom za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, Privrednom komorom, Zavodom za statistiku Crne Gore i drugim institucijama.

U domenu saradnje na međunarodnom planu, Agencija je nastavila saradnju sa supervizorom austrijskog finansijskog tržišta - FMA, Agencijom za nadzor osiguranja Slovenije, Hrvatskom agencijom za nadzor finansijskih usluga, Agencijom za nadzor osiguranja Makedonije, Agencijom za osiguranje u Bosni i Hercegovini, Agencijom za osiguranje Republike Srpske i Agencijom za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine. U okviru bilateralne saradnje, u toku 2017. godine, održan je veći broj radnih sastanaka sa predstavnicima supervizora osiguranja Austrije, Slovenije, Makedonije i Bosne i Hercegovine. Aktivnosti u domenu saradnje Agencije sa institucijama iz sektora osiguranja u 2017. godini su bile dominantno usmjerene na razmjenu dobre prakse i iskustava u transponovanju evropskog zakonodavstva i na primjenu evropskih standarda na crnogorskom tržištu osiguranja.

U domenu evropskih integracija Agencija je, u saradnji sa Delegacijom Evropske Unije u Crnoj Gori, Ministarstvom finansija i supervizorima iz finansijskog sektora tokom 2017. godine, sprovodila intenzivne aktivnosti na implementaciji projekata koji se finansiraju iz paketa IPA II Assistance 2014-2020. Za Twinning projekat: *Finansijske usluge: usklađivanje sa EU ACQUIS-om i jačanje kapaciteta supervizora*, u okviru pregovora na zaključenju Twinning ugovora za realizaciju projekta, definisane su aktivnosti koje obuhvataju ekspertsku pomoć supervizora sa područja Evropske unije (BAFIN-Njemačka, DNB-Holandija i HANFA-Hrvatska) u transponovanju nove evropske legislative u oblasti osiguranja, i obezbijedivanje obuka za zaposlene u domenu primjene novog koncepta supervizije zasnovanog na rizicima. Takođe u okviru projekta iz paketa IPA II Assistance 2014-2020 koji je predviđen za ovu namjenu sprovedene su aktivnosti na pripremi procedure za prikupljanje ponuda za razvoj specijalizovanog „tailor-made“ softvera za

oblast supervizije osiguranja u skladu sa zahtjevima Evropskog tijela za nadzor osiguranja i penzija (EIOPA).

Tokom 2017. godine Agencija je učestvovala na godišnjim sastancima supervizora grupacija UNIQA, VIG i GRAWE, koje je organizovao supervizor austrijskog finansijskog tržišta - Financial Market Authority FMA, kao i na godišnjim sastancima supervizora grupacija Triglav i Save Re u organizaciji supervizora slovenačkog tržišta osiguranja - Agencije za zavarovalni nadzor AZN. Predmetni sastanci su prilika da supervizor finansijske grupe i ostali nacionalni supervizori razmijene informacije o pokazateljima poslovanja društava koja predstavljaju dio finansijske grupe, rizicima kojima su u poslovanju izložena kako pojedinačna društva tako i finansijska grupacija, kao i o novinama u regulativi zemalja u kojima posluju članice grupe.

Na zahtjev Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, Agencija je tokom 2017. godine dostavljala istoj podatke sadržane u obrascima Četvrtog izvještaja o usklađenosti nakon 4. kruga evaluacije Manyval-a (Komiteta Savjeta Evrope za evaluaciju primjene mjera sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma). U skladu sa mjerama predviđenim Akcionim planom, a u vezi sa izvještajem Nacionalne procjene rizika pranja novca i finansiranja terorizma, Agencija je sačinila i dostavila Upravi za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma izvještaj o realizovanim aktivnostima.

Agencija je, takođe, obavještavala obveznike Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma o novim saopštenjima i izmjenama koje su objavljivane na sajtu Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma (Javno saopštenje FATF, Dokument o unaprijeđenju usklađenosti sistema SPN/FT na globalnom nivou, Lista država koje ne primjenjuju ili primjenjuju u nedovoljnoj mjeri standarde u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma).

U vezi sa Strategijom za prevenciju i suzbijanje pranja novca i finansiranja terorizma, Agencija je kvartalno i polugodišnje informisala Nacionalni međusektorski operativni tim o broju sprovedenih obuka i broju učesnika obuke, broju sprovedenih kontrola, podnijetih prekršajnih prijava i izrečenih kazni.

Shodno obavezi iz čl. 94 i 97 Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma Agencija je obavijestila Upravu za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma o kontrolama koje je u 2017. godini sprovedla nad društvima koji su obveznici ovog Zakona, kao i o mjerama nadzora koje je izrekla kontrolisanim subjektima nakon sprovedenih kontrola.

9. UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA I INFRASTRUKTURNA UNAPRJEĐENJA

U Agenciji je, na dan 31. 12. 2017. godine, bilo zaposleno 23 lice sa sljedećom kvalifikacionom strukturom: 6 magistara nauka, 15 zaposlenih sa visokom stručnom spremom i 2 zaposlena sa srednjom stručnom spremom.

Agencija, u skladu sa raspoloživim finansijskim sredstvima, obezbjeđuje stručno usavršavanje zaposlenih iz oblasti osiguranja, aktuarstva, revizije, računovodstva, informacionih tehnologija itd. U 2017. godini poseban prioritet je dat unaprijeđivanju i razvoju stručnih kapaciteta i sticanju specifičnih znanja zaposlenih, u domenu transponovanja i primjene nove regulative i standarda Evropske Unije za oblast osiguranja, kroz stručnu razmjenu, kontinuiranu edukaciju i aktivno učešće na seminarima i konferencijama.

U izvještajnom periodu dva zaposlena Agencije su pohađala obuke iz 6 predmeta koji su dio stručnog ispita za obavljanje poslova ovlašćenog aktuaru, u sklopu prvog ciklusa edukacije ovlašćenih aktuaru u Crnoj Gori koju je organizovala Agencija. Zaposleni su uspješno položili ispite iz svih predmeta koji su dio stručnog ispita za obavljanje poslova ovlašćenog aktuaru. Agencija je, takođe, za četiri zaposlena finansirala pohađanje edukativnog programa za sticanje zvanja ovlašćenog procjenitelja nekretnina, u organizaciji Komore procjenitelja Crne Gore.

Pored navedenog, zaposleni u Agenciji su u 2017. godini prisustvovali sljedećim seminarima, obukama, konferencijama:

- ✚ Konferencija „6th Annual Insurance Claims Management Conference“ - Amsterdam;
- ✚ 13th Meeting of the Central Eastern and South Eastern European Insurance Supervision Initiative, Bratislava;
- ✚ 14th meeting of the Central Eastern and South Eastern European Insurance Supervision Initiative, Zagreb;
- ✚ II Konferencija „Ka efikasnijim javnim nabavkama u Crnoj Gori“, Petrovac;
- ✚ Konferencija i okrugli sto „The Institutional Structure of Insurance Regulation and Supervision“ – OECD, Pariz;
- ✚ Seminar „How to get ready for the upcoming Regulation of Financial Markets“, Zagreb;

- ✚ Seminar „Borba protiv korupcije i sprečavanje sukoba interesa u javnoj upravi“ - Uprava za kadrove, Podgorica;
- ✚ Seminar „Procjena rizika, složene vlasničke strukture, tajni fondovi i kriptovalute“ - Hotel Hilton, Podgorica;
- ✚ Seminar na temu novog Zakona o upravnom postupku - Uprava za kadrove, Podgorica;
- ✚ Konferencija „Izazovi na putu ka EU“ u organizaciji Privredne Komore Crne Gore, Ministarstva nauke, Bečići;
- ✚ Obuka u oblasti javnih nabavki sa osvrtom na Zakon o izmjenama Zakona o javnim nabavkama - Uprava za javne nabavke, Podgorica;
- ✚ Seminar na temu novog Zakona o upravnom postupku za potrebe zaposlenih u Agenciji za nadzor osiguranja, Podgorica;
- ✚ Dvodnevna obuka na temu "Statistički proces i analiza prikupljanja podataka" u Podgorici, u organizaciji Uprave za kadrove;
- ✚ Seminar na temu GDPR (General Data Protection Regulation) u Zagrebu, Hrvatskoj, u organizaciji Xiphos d.o.o Zagreb;
- ✚ Seminar na temu ICTI2017 (Informacijska i komunikacijska tehnologija i osiguranje) u Opatiji, Hrvatskoj, u organizaciji Tectus d.o.o Zagreb;
- ✚ Jednodnevna obuka na temu „Sajber bezbjednost“ u Podgorici, organizaciji Uprave za kadrove;
- ✚ Konferencija na temu „Izazovi i praksa nadzora osiguranja u Jugoistočnoj Evropi“, u Zagrebu, u organizaciji Instituta za osiguranje iz Zagreba;
- ✚ Konferencija na temu „Aktuelni izazovi za tržišta osiguranja i superviziju u regionu Centralne, Istočne i Jugoistočne Evrope, u Beču, u organizaciji austrijskog supervizora finansijskih tržišta FMA;
- ✚ Konferencija na temu „Zaštita potrošača u novoj eri, inovacija vs. regulacija“, u Ljubljani, u organizaciji Agencije za zavarovalni nadzor iz Slovenije;
- ✚ 28. Susreti osiguravača i reosiguravača Sarajevo (SorS), u Sarajevu, u organizaciji Udruženja društava za osiguranje SorS;
- ✚ Konferencija „Srpski dani osiguranja“, u organizaciji Udruženja osiguravača Srbije, Arandelovac;
- ✚ Specijalistički seminar na temu „Formiranje tablica smrtnosti“, u Banja Luci, u organizaciji Udruženja aktuara Republike Srpske;

- ✦ Treća godišnja akademija za upravljanje rizicima u osiguranju, u Zagrebu, u organizaciji Op2M DOO Zagreb;
- ✦ IX Kurs za kontinuiranu edukaciju aktuara na temu „Rezultati primjene koncepta Solventnost II“, u Beogradu, u organizaciji IAAK Balkan i Udruženja aktuara Srbije;
- ✦ XV Međunarodni simpozijum iz osiguranja na temu „Izazovi i perspektive razvoja tržišta osiguranja – 15 godina posle“, na Zlatiboru, u organizaciji Udruženja aktuara Srbije i Ekonomskog fakulteta iz Beograda;
- ✦ Hrvatska aktuarska konferencija na temu „Izazovi budućnosti“, u Zagrebu, u organizaciji Hrvatskog aktuarskog društva.

Agencija je 2017. godine nastavila sa aktivnostima usmjerenim na unaprijeđenje sigurnosti i pouzdanosti informacionog sistema Agencije, kao i na uspostavljanju većeg nivoa zaštite IT sistema Agencije. Takođe, započete su pripremne aktivnosti na implementaciji i usklađivanju sa ISO standardima (9001 i 27001), koji se odnose na upravljanje kvalitetom ISO 9001: 2015 i sistemom menadžmenta bezbjednosti informacija.

 PREDSJEDNIK SAVJETA
Branko Vujović
 Branko Vujović

10. PRILOG

10.1 Tabela: Pregled izrečenih mjera nadzora u 2017. godini na osnovu sprovedenih neposrednih kontrola društava za osiguranje i Udruženja

NAZIV DRUŠTVA	PREDMET KONTROLE	MJERE NADZORA	POSTUPANJE PO MJERAMA NADZORA
SAVA OSIGURANJE AD	<p>ciljna zajednička neposredna kontrola poslovanja, sprovedena u saradnji sa supervizorom slovenačkog tržišta osiguranja – Agencijom za zavarovalni nadzor AŽN, koja je obuhvatila sjedeće oblasti poslovanja: upravljanje organizacijom, transakcije sa povezanim licima i informacioni sistem</p>	<p>Mjera upozorenja broj 02-1078/9-16 od 16. 02. 2017. godine</p>	<p>Rok za postupanje po nalogu iz tačke 1. Mjere upozorenja broj 02-1078/9-16 je produžen Mjecom upozorenja broj 02-1078/12-16. Kontrola postupanja po nalogu iz tačke 2. Mjere upozorenja broj 02-1078/9-16 je u toku.</p>
UNIQA NEZIVOTNO OSIGURANJE AD	<p>ciljna zajednička neposredna kontrola poslovanja, sprovedena u saradnji sa supervizorom austrijskog finansijskog tržišta – Financial Market Authority FMA, u područjima unutargrupnog izvještavanja, unutargrupnih transakcija, reosiguranja i održavanja garantnog kapitala najmanje u visini akcijskog kapitala u smislu stava 3 člana 98a Zakona o osiguranju</p>	<p>Mjera upozorenja broj 02-1078/12-16 od 06. 09. 2017. godine</p>	<p>Rok za postupanje po nalogu iz Mjere upozorenja broj 02-1078/12-16 nije dospio.</p>
UNIQA NEZIVOTNO	<p>ciljna neposredna kontrola načina obracuna</p>	<p>Mjera upozorenja broj 02-1090/9-16 od 16. 03. 2017. godine</p>	<p>Rok za postupanje po nalogu iz tačke 1. stav 3. Mjere upozorenja broj 02-1090/9-16 nije dospio.</p>

OSIGURANJE AD	tehničkih rezervi, dovoljnosti rezervi za štete i dovoljnosti premije	1296/11-16 od 31. 05. 2017. godine	tački 3 stav 2 Mjere upozorenja broj 02-1296/11-16
			Kontrola postupanja po nalogima iz tačke 3 stav 1 i tačke 4 Mjere upozorenja broj 02-1296/11-16 će se sprovoditi kroz postupak analize mišljenja ovlaštenog aktuara na godišnje finansijske izvještaje i godišnji izvještaj o poslovanju društva za osiguranje.
UDRUŽENJE - NACIONALNI BIRO OSIGURAVAČA	neposredna kontrola poslovanja Udruženja, poslovanja Garantnog fonda, postupanja po odštetnim zahtjevima i reosiguranja ²	Rješenje o izricanju mjere nadzora broj 02-1058/30-15 od 31. 05. 2017. godine	Udruženje je postupilo po Rješenju o izricanju mjere nadzora broj 02-1058/30-15.
		Mjera upozorenja broj 02-1058/40-15 od 29. 09. 2017. godine	Udruženje je postupilo po Mjeri upozorenja broj 02-1058/40-15.
SAVA OSIGURANJE AD	ciljna neposredna kontrola koja je obuhvatila način obračuna tehničkih rezervi, analizu dovoljnosti rezervi za štete i analizu dovoljnosti premije	Mjera upozorenja broj 02-803/6-17 od 01. 12. 2017. godine	Društvo je postupilo po Mjeri upozorenja broj 02-803/6-17.

² Zapisnik o neposrednoj kontroli poslovanja Udruženja – Nacionalnog biroa osiguravača broj 02-1058/11-15 od 12. 07. 2016. godine;

SWISS OSIGURANJE AD³

ciljna neposredna kontrola koja je obuhvatila analizu proizvoda osiguranja korisnika kredita i kontrolu tehničkih rezervacija

Aktivnosti na pripremi mjera nadzora na osnovu predmetne neposredne kontrole su u toku.

LOVČEN ŽIVOTNA OSIGURANJA AD⁴

ciljna neposredna kontrola koja je obuhvatila analizu proizvoda osiguranja života za slučaj smrti korisnika kredita, kontrolu obračuna rezervi za učešće u dobiti i načina pripisa dobiti i obračuna matematičke rezerve kod životnih osiguranja korisnika kredita

Mjere nadzora na osnovu predmetne neposredne kontrole su izrečene u 2018. godini.

GENERALI OSIGURANJE MONTENEGRO AD⁵

ciljna neposredna kontrola koja je obuhvatila sistem upravljanja, transakcije sa povezanim licima i analizu proizvoda osiguranja potraživanja po osnovu kredita odobrenih kod poslovnih banaka starijim licima - penzionerima

Aktivnosti na pripremi mjera nadzora na osnovu predmetne neposredne kontrole su u toku.

³ Sačinjen je Zapisnik o ciljnoj neposrednoj kontroli poslovanja društva za osiguranje „Swiss osiguranje“ AD Podgorica broj 02-897/4-17 od 09. 02. 2018. godine.

⁴ Sačinjen je Zapisnik o ciljnoj neposrednoj kontroli poslovanja društva za osiguranje „Lovčen životna osiguranja“ AD Podgorica broj 02-226/5-17 od 24. 07. 2017. godine.

⁵ Sačinjen je Zapisnik o ciljnoj neposrednoj kontroli poslovanja društva za osiguranje „Generali osiguranje Montenegro“ AD Podgorica broj 02-1224/4-17 od 22. 03. 2018. godine.

**UNIQA ŽIVOTNO
OSIGURANJE AD⁶**

sveobuhvatna neposredna kontrola poslovanja

**UNIQA NEŽIVOTNO
OSIGURANJE AD⁷**

ciljna neposredna kontrola koja je obuhvatila
analizu proizvoda osiguranja korisnika kredita

⁶ Sačinjen je Zapisnik o sveobuhvatnoj neposrednoj kontroli poslovanja društva za osiguranje „Uniqa životno osiguranje“ AD Podgorica broj 02-1021/6-17 od 16. 04. 2018. godine.

⁷ U toku je izrada Zapisnika o ciljnoj neposrednoj kontroli poslovanja društva za osiguranje „Uniqa neživotno osiguranje“ AD Podgorica.

10.2 Tabela: Pregled izrečenih mjera nadzora u 2017. godini na osnovu sprovedenih neposrednih kontrola poslovanja društava za zastupanje u osiguranju, društava za posredovanje u osiguranju i banaka koje obavljaju poslove zastupanja u osiguranju

NAZIV SUBJEKTA NADZORA	PREDMET KONTROLE	MJERE NADZORA	POSTUPANJE PO MJERAMA NADZORA
IN.PRO DOO društvo za zastupanje u osiguranju ^B	sveobuhvatna neposredna kontrola koja je obuhvatila analizu tehnologije rada, finansijskog poslovanja i usklađenosti poslovanja sa zakonskom i podzakonskom regulativom koja uređuje oblast sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma	Rješenje o izricanju mjere nadzora broj 02-1189/10-16 od 03. 05. 2017. godine	Društvo je postupilo po Rješenju o izricanju mjere nadzora broj 02-1189/10-16.
		Rješenje o izricanju mjere nadzora broj 02-1189/11-16 od 03. 05. 2017. godine	Postupanje po Rješenju o izricanju mjere nadzora broj 02-1189/11-16 biće predmet ciljne neposredne kontrole poslovanja predmetnog društva.
		Rješenje o izricanju mjere nadzora broj 02-1189/12-16 od 03. 05. 2017. godine	Postupanje po Rješenju o izricanju mjere nadzora broj 02-1189/12-16 biće predmet ciljne neposredne kontrole poslovanja predmetnog društva.
		Mjera upozorenja broj 02-1189/13-16	Postupanje po nalogu iz tačke 1

^B Predmetna neposredna kontrola je započeta u IV kvartalu 2016. godine. Sačinjen je Zapisnik o sveobuhvatnoj neposrednoj kontroli poslovanja društva za zastupanje u osiguranju „IN.PRO“ DOO Podgorica broj 02-1189/6-16 od 13. 03. 2017. godine.

EXPERIENCE DOO
društvo za zastupanje u
osiguranju⁹

sveobuhvatna neposredna kontrola koja je obuhvatila analizu tehnologije rada, finansijskog poslovanja i usklađenosti poslovanja sa zakonskom i podzakonskom regulativom koja uređuje oblast sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma

od 03. 05. 2017. godine

Mjera upozorenja broj 02-1397/8-16 od 03. 05. 2017. godine

Rješenje o izricanju mjere nadzora broj 02-1397/17-16 od 29. 09. 2017. godine

Mjere upozorenja broj 02-1189/13-16 biće predmet ciljne neposredne kontrole poslovanja predmetnog društva.

Društvo je postupilo po nalogu iz tačke 2 Mjere upozorenja broj 02-1189/13-16.

Društvo je postupilo po nalogima iz tač. 1, 2 i 4 Mjere upozorenja broj 02-1397/8-16.

Iz razloga nepostupanja društva po nalogu iz tačke 3 Mjere upozorenja broj 02-1397/8-16, Agencija je donijela Rješenje o izricanju mjere nadzora broj 02-1397/17-16.

Kontrola postupanja po Rješenju o izricanju mjere nadzora broj 02-1397/17-16 je u toku.

BROKER INS DOO
društvo za posredovanje
u osiguranju

ciljna neposredna kontrola postupanja po tačkama 6 i 8 Rješenja o izricanju mjere nadzora broj 02-1222/9-15 od 31. 03. 2016. godine i postupanja po tač. 1 i 2 Rješenja o izricanju mjere nadzora broj 02-

Na osnovu predmetne ciljne neposredne kontrole nijesu izrečene mjere nadzora.

⁹ Predmetna neposredna kontrola je započeta u IV kvartalu 2016. godine. Sačinjen je Zapisnik o sveobuhvatnoj neposrednoj kontroli poslovanja društva za zastupanje u osiguranju „Experience“ DOO Tivat broj 02-1397/4-16 od 20. 02. 2017. godine.

1222/10-15 od 31. 03. 2016. godine

AM CAPITAL DOO
društvo za zastupanje u
osiguranju

sveobuhvatna neposredna kontrola koja je
obuhvatila analizu tehnologije rada,
finansijskog poslovanja i usklađenosti
poslovanja sa zakonskom i podzakonskom
regulativom koja uređuje oblast
sprječavanja pranja novca i finansiranja
terorizma

Mjera upozorenja broj 02-225/13-17
od 06. 09. 2017. godine

Društvo je postupilo po tač. 1, 2, 3 i
4 Mjere upozorenja broj 02-
225/13-17.

Postupanje po tač. 5 i 6 Mjere
upozorenja broj 02-225/13-17 biće
predmet ciljne neposredne
kontrole poslovanja predmetnog
društva.

Rješenje o izricanju mjere nadzora
broj 02-225/14-17 od 06. 09. 2017.
godine

Društvo je postupilo po Rješenju o
izricanju mjere nadzora broj 02-
225/14-17.

Rješenje o izricanju mjere nadzora
broj 02-225/15-17 od 06. 09. 2017.
godine

Društvo je postupilo po tač. 1, 2, 4 i
6 Rješenja o izricanju mjere
nadzora broj 02-225/15-17.

Postupanje po tač. 3 i 5 Rješenja o
izricanju mjere nadzora broj 02-
225/15-17 biće predmet ciljne
neposredne kontrole poslovanja
predmetnog društva.

**ADDIKO BANK AD
PODGORICA**

ciljna neposredna kontrola koja je obuhvatila kontrolu usklađenosti poslovanja banke sa zakonskom i podzakonskom regulativom koja uređuje oblast zastupanja u osiguranju, analizu tehnologije rada i ostvarenih rezultata u poslovima zastupanja u osiguranju

Na osnovu predmetne ciljne neposredne kontrole nijesu izrečene mjere nadzora.

**HIPOTEKARNA BANKA
AD PODGORICA**

ciljna neposredna kontrola koja je obuhvatila kontrolu usklađenosti poslovanja banke sa zakonskom i podzakonskom regulativom koja uređuje oblast zastupanja u osiguranju, analizu tehnologije rada i ostvarenih rezultata u poslovima zastupanja u osiguranju

Mjera upozorenja broj 02-452/8-17 od 29. 09. 2017. godine

Banka je postupila po Mjeri upozorenja broj 02-452/8-17.

**ADRIATIC AG DOO
društvo za posredovanje
u osiguranju**

sveobuhvatna neposredna kontrola koja je obuhvatila analizu tehnologije rada, finansijskog poslovanja i usklađenosti poslovanja sa zakonskom i podzakonskom regulativom koja uređuje oblast sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma

Rješenje o izricanju mjere nadzora broj 02-896/6-17 od 01. 12. 2017. godine

Agencija je obustavila postupak po Rješenju o izricanju mjere nadzora broj 02-896/6-17 iz razloga što je društvo prestalo da obavlja poslove posredovanja u životnom osiguranju.

Mjera upozorenja broj 02-896/7-17 od 01. 12. 2017. godine

Društvo je postupilo po tački 4 Mjere upozorenja broj 02-896/7-17.

Postupanje po tački 2 Mjere upozorenja broj 02-896/7-17 biće

**AM CAPITAL TEAM
DOO¹⁰ društvo za
posredovanje u
osiguranju**

sveobuhvatna neposredna kontrola koja je obuhvatila analizu tehnologije rada, finansijskog poslovanja i usklađenosti poslovanja sa zakonskom i podzakonskom regulativom koja uređuje oblast sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma

**SAFE INVEST CG DOO¹¹
društvo za zastupanje u
osiguranju**

sveobuhvatna neposredna kontrola koja je obuhvatila analizu tehnologije rada, finansijskih rezultata u poslovima zastupanja u osiguranju, i usklađenosti poslovanja sa zakonskom i podzakonskom

Rješenje o izricanju mjere nadzora broj 02-896/8-17 od 01. 12. 2017. godine

Mjere nadzora na osnovu predmetne sveobuhvatne neposredne kontrole su izrečene u 2018. godini.

Mjere nadzora na osnovu predmetne sveobuhvatne neposredne kontrole su izrečene u 2018. godini.

predmet ciljne neposredne kontrole poslovanja društva.

U toku je kontrola postupanja po tač. 1 i 3 Mjere upozorenja broj 02-896/7-17.

Društvo je postupilo po tač. 1 i 2 Rješenja o izricanju mjere nadzora broj 02-896/8-17.

Postupanje po tački 3 Rješenja o izricanju mjere nadzora broj 02-896/8-17 će biti predmet ciljne neposredne kontrole poslovanja društva.

¹⁰ Predmetna neposredna kontrola je započeta u IV kvartalu 2017. godine. Sačinjen je Zapisnik o sveobuhvatnoj neposrednoj kontroli poslovanja društva za posredovanje u osiguranju „AM Capital Team“ DOO Podgorica broj 02-959/4-17 od 15. 12. 2017. godine.

¹¹ Predmetna neposredna kontrola je započeta u IV kvartalu 2017. godine. O sprovedenoj neposrednoj kontroli Agencija je sačinila Zapisnik o sveobuhvatnoj neposrednoj kontroli poslovanja društva za zastupanje u osiguranju „Safe Invest CG“ DOO Podgorica broj 02-1094/7-17 od 25. 01. 2018. godine.

regulativom koja uređuje oblast
sprječavanja pranja novca i finansiranja
terorizma

10.3 Tabela: Pregled dostavljenih prigovora osiguranika u 2017. godini

NAZIV DRUŠTVA NA ČIJI SE RAD ODNOSI PRIGOVOR	PREDMET PRIGOVORA	POSTUPANJE PO PRIGOVORU ¹²
Wiener Städtische životno osiguranje AD Podgorica / Lovćen životna osiguranja AD Podgorica	osiguranje od nezgode	Društvo postupilo u skladu sa uslovima i nalazom ljekara cenzora, podnosilac upućen na dostavljanje dodatne medicinske dokumentacije, odnosno na supervještačenje / sudski postupak
Unija neživotno osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	Prigovor osnovan, isplaćen dodatni iznos nakon prigovora
Unija neživotno osiguranje AD Podgorica	putno zdravstveno osiguranje	Društvo postupilo u skladu sa uslovima i mišljenjem ljekara cenzora, podnosilac upućen na dostavljanje dodatnih dokaza, odnosno na sud
Lovćen osiguranje AD Podgorica	osiguranje od nezgode	Društvo postupilo u skladu sa uslovima i mišljenjem ljekara cenzora, podnosilac upućen na sud
Unija neživotno osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	Nakon što je utvrđeno da vozilo koje je prouzrokovalo štetu nije bilo osigurano na dan nezgode, podnosilac je upućen da se obrati NBO
Lovćen osiguranje AD Podgorica	osiguranje od nezgode	Prigovor neosnovan
Lovćen osiguranje AD Podgorica	osiguranje od nezgode	Podnosiocu isplaćen dodatni iznos nakon podnošenja prigovora, društvo postupilo u skladu sa uslovima i mišljenjem ljekara cenzora, podnosilac upućen na sud

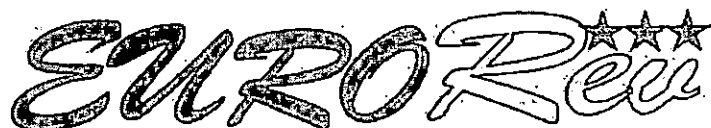
¹² U postupanju po prigovorima osiguranika i drugih korisnika osiguranja, Agencija se prvenstveno bavi provjerom poštovanja opštih zakonskih i ugovornih odredbi, kao i pravila procedure koju su uspostavila društva za osiguranje.

Pitanja tehnologije obrade šteta (precizno utvrđivanje cijene oštećenih dijelova, vrednovanje dodatnih troškova, i drugi elementi koji nijesu precizno definisani propisima ili aktima društva) i postojanje pojedinačne krivice i visina doprinosa podnosioca odštetnog zahtjeva nastanku štetnog događaja, ne utvrđuju se u ovim postupcima.

Uniqa neživotno osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	Prigovor osnovan, društvo isplatilo dodatni iznos nakon podnošenja prigovora
Udruženje - Nacionalni biro osiguravača Crne Gore	osiguranje od autoodgovornosti	Prigovor neosnovan, Udruženje postupilo u skladu sa važećom regulativom, podnosilac upućen na sud
Uniqa neživotno osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	Društvo isplatilo nesporni dio, za ostatak podnosilac upućen na dostavljanje fiskalnog računa, odnosno na sud
Uniqa neživotno osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	Društvo postupilo u skladu sa nalazom i mišljenjem vjestaka trasološke struke, podnosilac upućen na sud
Swiss osiguranje AD Podgorica	kasko osiguranje	Društvo postupilo u skladu sa zakonom i uslovima, podnosilac upućen na sud
Lovćen osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	Društvo isplatilo dio zahtjevanog iznosa
Uniqa neživotno osiguranje AD Podgorica	kasko osiguranje	Prigovor neosnovan, podnosilac upućen na dostavljanje dodatnih dokaza, odnosno na sud
Generali osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	Društvo postupilo u skladu sa zakonom i uslovima, podnosilac upućen na sud
Swiss osiguranje AD Podgorica	kasko osiguranje	Društvo postupilo u skladu sa zakonom i uslovima, podnosilac upućen na sud
Uniqa neživotno osiguranje AD Podgorica	osiguranje od nezgode	Prigovor neosnovan, društvo postupilo u skladu sa zakonskom regulativom i istovremeno obavijestilo osiguranika, podnosilac upućen na sud
Uniqa neživotno osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	Društvo postupilo u skladu sa zakonskom i podzakonskom regulativom i uvažilo dostavljene predračune, podnosilac upućen na dostavljanje fiskalnog računa
Uniqa neživotno osiguranje AD Podgorica	dobrovoljno zdravstveno osiguranje	Prigovor neosnovan, šteta nije bila pokrivena uslovima

Uniqa neživotno osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	Nije bilo osnova za dalje reagovanje, isplaćen nesporni dio
Sava Montenegro AD Podgorica	osiguranje imovine	Šteta nije pokrivena uslovima, nema osnova za dalje reagovanje.
Sava Montenegro AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	Podnosilac obaviješten da zaključenom polisom nije pokrivena profesionalna odgovornost zahtijevana Zakonom o sigurnosti pomorske plovidbe
Lovćen osiguranje AD Podgorica	osiguranje od nezgode	Društvo postupilo u skladu sa polisom, uslovima i tablicom Invaliditeta, podnosilac upućen na dostavljanje dodatne medicinske dokumentacije
Lovćen osiguranje AD Podgorica	osiguranje imovine	Prigovor neosnovan, nije bilo moguće utvrditi osnov za nastanak štete
Merkur osiguranje AD Podgorica	osiguranje života	Podnosilac upućen da se obrati pravnom sljedbeniku prethodnog osiguravača za dalje postupanje
Generali osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	Isplaćen nesporni dio, odbijena isplata dodatnog iznosa
Uniqa neživotno osiguranje AD Podgorica	kasko osiguranje	Reaktiviran prigovor iz prethodnog perioda, ponovo ocijenjen kao neosnovan, podnosilac upućen na sud
Uniqa neživotno osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	Prigovor neosnovan, podnosilac upućen na sud
Generali osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	Prigovor neosnovan, podnosilac upućen na sud
Generali osiguranje AD Podgorica	osiguranje od nezgode	Upućeno na davanje mišljenja vještaku, od čega će zavisi odgovor društva
Sava osiguranje AD Podgorica	kasko osiguranje	Prigovor neosnovan podnosilac upućen na sud
Uniqa neživotno osiguranje AD	osiguranje od	Podnosilac odustao od prigovora

Podgorica	autoodgovornosti	
NBO/ Lovćen osiguranje AD Podgorica	osiguranje od autoodgovornosti	Prigovor okončan, isplaćena naknada

DRUŠTVO ZA REVIZIJU FINANSIJSKIH ISKAZA D.O.O.
PODGORICA

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2017. GODINU**

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2017. GODINU

SADRŽAJ

	Strana
I IZVJEŠTAJ REVIZORA	1 - 2
II FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI:	
BILANS USPJEHA ZA 2017. GODINU	3
BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2017. GODINE	4
ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU	5
ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE	6
III NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	7 - 19

EURO *Rev* ***

Društvo za reviziju finansijskih iskaza d.o.o.

Ul. Vasa Raičkovića br. 5, Podgorica

Tel/faks: +382 20 244 652

Mob. tel. +382 67 802 881

e-mail: euorev@t-com.me

IZVJEŠTAJ REVIZORA

Savjetu Agencije za nadzor osiguranja, Podgorica

1. Izvršili smo reviziju priloženog bilansa stanja Agencije za nadzor osiguranja, Podgorica, sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine i odgovarajućeg bilansa uspjeha, iskaza o promjenama na kapitalu i iskaza o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje.

2. Rukovodstvo Agencije je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne informacije, nastale usled kriminalne radnje ili greške, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika, kao i korišćenje najboljih mogućih računovodstvenih procjena.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je da, na osnovu izvršene revizije, izrazimo mišljenje o prikazanim finansijskim izvještajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, Zakonom o računovodstvu i Zakonom o reviziji Crne Gore. Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne informacije.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih grešaka u finansijskim izvještajima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Agencije. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenjivanje cjelokupne prezentacije finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

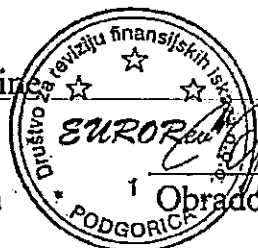
4. Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju finansijsko stanje Agencije za nadzor osiguranja, Podgorica, na dan 31. decembar 2017. godine, kao i rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Ostala pitanja

5. Reviziju finansijskih izvještaja za 2016. godinu je obavio drugi revizor koji je u svom izvještaju, od 28. aprila 2017. godine, dao pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje na korekciju nerasporedene dobiti.

Podgorica, 30. mart 2018. godine

EUROREV DOO, Podgorica

1 Obradović Sava, Ovlašćeni revizor

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Bilans uspjeha za 2017. godinu

	Napomena	2017. EUR	2016. EUR
POSLOVNI PRIHODI	3.1.		
Prihodi od prodaje		-	-
Ostali poslovni prihodi	4	873.542	875.608
		<u>873.542</u>	<u>875.608</u>
POSLOVNI RASHODI	3.2.		
Troškovi materijala	5	(15.476)	(9.775)
Troškovi zarada, naknada zarada i ost. lični rash.	3.5., 6	(571.973)	(544.623)
Troškovi amortizacije	3.9., 8	(48.297)	(52.600)
Troškovi rezervisanja	3.15, 9	(43.984)	(43.792)
Ostali poslovni rashodi	3.6.3., 7	(131.570)	(120.498)
		<u>(811.300)</u>	<u>(771.288)</u>
POSLOVNI REZULTAT		62.242	104.320
FINANSIJSKI PRIHODI			
Prihodi od kamata	3.3.	85	237
Pozitivne kursne razlike	3.4.	-	-
		<u>85</u>	<u>237</u>
FINANSIJSKI RASHODI			
Troškovi kamata	3.3.	(28)	(12)
Negativne kursne razlike	3.4.	-	-
		<u>(28)</u>	<u>(12)</u>
FINANSIJSKI REZULTAT		57	225
OSTALI PRIHODI		6.054	-
OSTALI RASHODI		(1.414)	-
REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI		4.640	-
REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA		66.939	104.545
Tekući poréz na dobit	3.6.1.	-	-
NETO REZULTAT	15	<u>66.939</u>	<u>104.545</u>

Napomene na stranama 7 -19 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.
Izvještaj revizora - strane 1 - 2.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Bilans stanja na dan 31. decembra 2017. godine

	Napomena	2017. EUR	2016. EUR
AKTIVA			
STALNA IMOVINA			
Nematerijalna ulaganja	3.7	5.673	5.297
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.8., 10	838.434	866.044
		844.107	871.341
OBRтна SREDSTVA			
Zalihe - avansi		1.094	1.876
Potraživanja	3.12., 11	4.383	1.080
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	3.13., 12	552.027	452.738
PDV i AVR		-	2.176
		557.504	457.870
UKUPNA AKTIVA		1.401.611	1.329.211
PASIVA			
KAPITAL			
Kapital		-	-
Neraspoređena dobit	15	1.365.552	1.298.614
		1.365.552	1.298.614
DUGOROČNE OBAVEZE			
Dugoročna rezervisanja	9	-	19.817
		-	19.817
KRATKOROČNE OBAVEZE			
Obaveze iz poslovanja	3.14., 13	12.212	2.742
Ostale kratkoročne obaveze i PVR	14	-	8.016
Obaveze za PDV i ost. javne prihode		21	22
		12.233	10.780
KRATKOROČNA REZERVISANJA	9	23.826	-
UKUPNA PASIVA		1.401.611	1.329.211

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Biljana Pantović, Direktorica

Podgorica, mart 2018. godine

Napomene na stranama 7 - 19 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.
Izvještaj revizora - strane 1 - 2.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Iskaz o promjenama na kapitalu

Opis promjene	Kapital EUR	Dobit EUR	Ukupno EUR
Stanje 1. januara 2016. godine	-	1.347.069	1.347.069
Korekcija početnog stanja	-	(100.000)	(100.000)
Prenos sredstava u Budžet	-	(53.000)	(53.000)
Dobit za 2016. godinu	-	104.545	104.545
Stanje 31. decembra 2016. godine	-	1.298.614	1.298.614
Korekcija - zaokruživanje		(1)	(1)
Dobit za 2017. godinu	-	66.939	66.939
Stanje 31. decembra 2017. godine	-	1.365.552	1.365.552

Napomene na stranama 7 - 19 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.
Izvještaj revizora - strane 1 - 2.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Iskaz o tokovima gotovine

	2017.	2016.
	-- EUR --	EUR
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	871.256	754.156
1. Prodaja i primljeni avansi	871.171	753.919
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	85	237
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(750.904)	(783.630)
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	(133.628)	(223.189)
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	(617.276)	(560.441)
3. Plaćene kamate	-	-
4. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	-	-
III Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti	120.352	(29.474)
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
I Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
1. Ostali finansijski plasmani	-	-
2. Primljene kamate	-	-
II Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(21.063)	(8.476)
1. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina...	(21.063)	(8.476)
2. Ostali finansijski plasmani	-	-
III Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja	(21.063)	(8.476)
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
I Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
1. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	-	-
II Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
1. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto odlivi)	-	-
III Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
D. NETO TOK GOTOVINE	99.289	(37.950)
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	452.738	490.688
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	-	-
G. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	552.027	452.738

Napomene na stranama 7 - 19 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.
Izvještaj revizora - strane 1 - 2.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje

Djelatnost i organizacija

1. Agencija za nadzor osiguranja, Podgorica osnovana je 2007. godine u skladu sa Zakonom o osiguranju, kao regulatorni organ u oblasti osiguranja imovine i lica.

Osnovna djelatnost Agencije je zaštita interesa osiguranika i drugih korisnika osiguranja, radi obezbjeđenja stabilnosti i razvoja djelatnosti zasnovanog na zdravoj konkurenciji i jednakim uslovima poslovanja. Poslovi iz djelatnosti Agencije se obavljaju u okviru organizacionih jedinica - sektora koji su formirani u zavisnosti od potrebe obavljanja poslova Agencije:

- sektor za nadzor tržišta osiguranja,
- sektor za istraživanje, razvoj i saradnju i
- sektor za regulativu, licenciranje i opšte pravne poslove.

Prava Osnivača vrši Savjet Agencije u skladu sa Zakonom.

U okviru svojih nadležnosti Agencija obavlja sledeće poslove:

- izdaje dozvole za obavljanje poslova osiguranja, reosiguranja i saosiguranja, posredovanja i zastupanja i drugih poslova povezanih sa poslovima osiguranja,
- daje saglasnost na akte i radnje utvrđene Zakonom o osiguranju,
- vrši nadzor nad obavljenim djelatnostima osiguranja,
- razmatra prigovore i žalbe osiguranika i drugih korisnika osiguranja,
- saraduje sa drugim nadzornim organima u zemlji i inostranstvu,
- daje inicijative za uređivanje pitanja iz oblasti osiguranja..

Agencija u okviru svoje nadležnosti donosi opšte i pojedinačne akte (odluke, rješenja, mišljenja, potvrde...) pod uslovima i na način propisan Zakonom i drugim propisima.

Sredstva za rad Agencije se obezbjeđuju iz:

- naknada utvrđenih Zakonom o osiguranju,
- sredstava koja izdvajaju osiguravajuća društva na osnovu Odluke o naknadama (0,99 % bruto premije osiguranja) i
- drugih prihoda u skladu sa Zakonom.

Organi Agencije su Savjet Agencije i Izvršni direktor. Savjet Agencije čine Predsjednik i dva člana, koje imenuje i razrešava Skupština Crne Gore. Predsjednik i jedan član se imenuju na predlog radnog tijela Skupštine nadležnog za izbor i imenovanja, a drugi član na predlog Vlade. Predsjednik i članovi se imenuju na period od pet godina i mogu biti ponovo imenovani.

Sjedište Agencije je u Podgorici, ulica Moskovska bb.

Broj zaposlenih radnika na kraju 2017. godine je bio 23 (2016. godine 21).

Agencija sastavlja i vodi poslovne knjige po Kontnom okviru za privredna društva.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak****Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i računovodstveni metod**

2. MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, koji je u primjeni od 01.01.2009. godine, izvršene su značajne izmjene u pogledu prikazivanja i vrste finansijskih izvještaja, kao i forme i sadržine informacija koje se prikazuju u njima.

Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica, primjenjuje se od 2010. godine, a obavezne bilansne šeme koje se primjenjuju u Crnoj Gori su usklađene sa izmijenjenim zahtjevima ovog standarda.

Finansijski izvještaji sastavljeni su po načelu istorijskog troška, odnosno nabavne vrijednosti i cijene koštanja.

Finansijski izvještaji Agencije su prikazani u formatu propisanom članom 3 Zakona o računovodstvu i reviziji Crne Gore i članom 22 IV Direktive EU (br. 78/660/EEC). Agencija je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Agencije je Euro (EUR).

Osnova za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

2.1. Agencija vodi računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore (Sl. list CG, br. 52/2016), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda (Sl. list RCG, br. 69/2002), po kojima se od 01.01.2003. godine u Crnoj Gori primjenjuju svi Međunarodni računovodstveni standardi (MRS). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI) primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 01.01.2003. godine.

Korišćenje procjenjivanja

2.2. Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva korišćenje najboljih mogućih procjena i pretpostavki koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, procjene korisnog vijeka upotrebe opreme i ostalih rezervisanja.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PÖDGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak****Koncept nastavka poslovanja**

2.3. Finansijski izvještaji sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja, što podrazumijeva da stanje u privredi i buduće mjere monetarne i ekonomske politike neće imati značajan negativan uticaj na budući finansijski položaj i rezultate poslovanja Agencije.

Osnovne računovodstvene politike

3. Osnovne računovodstvene politike primijenjene prilikom sastavljanja godišnjeg računa za 2017. godinu su sledeće:

Prihodi

3.1. Prihodi se odmjeravaju po pravičnoj vrijednosti primljene naknade ili naknade koja će se primiti u skladu sa Odlukom o naknadama. Prihod se priznaje kada nema značajne neizvjesnosti u pogledu naplativosti obračunatih prihoda i mogućnosti povraćaja po osnovu reklamacije.

Ostvareni prihodi se najvećim dijelom odnose na naknadu od osiguravajućih društava u visini od 0,99 % bruto premije osiguranja.

Unaprijed naplaćeni prihodi se iskazuju kao odloženi prihodi i prenose u redovne prihode u trenutku izvršenja usluge.

Poslovni rashodi

3.2. Poslovni rashodi uključuju sve troškove direktno vezane za izvršenje osnovne djelatnosti Agencije. Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali (princip sučeljavanja prihoda i rashoda). Priznati rashodi direktno se povezuju sa priznatim prihodima u poslovnom rezultatu obračunskog perioda. Rashodi se priznaju u obračunskom periodu i onda kada je nastala obaveza a nema uslova da se priznaju kao bilansna pozicija imovine.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak****Finansijski prihodi i rashodi**

3.3. Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju prihode od kamata po osnovu potraživanja i plasmana kao i rashode kamata. Prihodi i rashodi od kamata se iskazuju u momentu obračuna prema ugovorenim kamatnim stopama. Pod kamatom se, takođe, podrazumijeva i bilo koji oblik revalorizacije obaveza, ako je to ugovoreno ili propisano.

Preračunavanje stranih sredstava plaćanja

3.4. Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene.

Sva potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja, preračunata su u protivvrijednost EUR, po kursu valuta važećem na dan bilansa stanja.

Pozitivne i negativne kursne razlike, nastale preračunom potraživanja i obaveza u stranim sredstvima plaćanja u njihovu protivvrijednost u EUR i preračunom poslovnih promjena u toku godine, priznaju se u bilansu uspjeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Doprinosi za socijalnu sigurnost zaposlenih

3.5. U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Agencija je u obavezi da uplati u ime zaposlenih, doprinose Fondu za zdravstveno osiguranje, Fondu PIO, Zavodu za zapošljavanje i Fondu rada kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po zakonom propisanim stopama. Doprinosi na teret zaposlenog i doprinosi na teret poslodavca se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Porezi i doprinosi**3.6.1. Tekući porez na dobit**

Porez na dobit obračunava se i plaća u skladu sa poreskim propisima Crne Gore po proporcionalnoj stopi koja iznosi 9 % od poreske osnovice. Agencija nije obveznik poreza na dobit.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak****3.6.2. Porezi i doprinosi i druge zakonske obaveze koje ne zavise od rezultata poslovanja**

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim državnim i lokalnim poreskim propisima.

Ovi porezi i doprinosi su iskazani u bilansu uspjeha u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Nematerijalna ulaganja

3.7. Nematerijalna ulaganja početno se priznaju po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti.

Korisni vijek trajanja nematerijalnih ulaganja utvrđuje se u skladu sa ugovorom o korišćenju tih ulaganja.

U skladu sa članom 13. stav 6. Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Sl. list RCG, br. 80/2004 i 40/2008) obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Naime, amortizacija kupljenih softvera se za poreske svrhe obračunava primjenom degressivnog metoda, dok se za ostala nematerijalna ulaganja obračunava primjenom proporcionalnog metoda.

Nekretnine, postrojenja i oprema

3.8. Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se priznaju po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

Potreba za revalorizacijom zavisi od kretanja fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i vrši se u slučajevima kada njihova neto sadašnja vrijednost materijalno značajno odstupa od fer vrijednosti sredstva na dan bilansa stanja.

Nekretnine, postrojenja i oprema nabavljena nakon početnog priznavanja iskazane su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost sredstava, uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak

Naknadni troškovi, troškovi zamjene djelova postrojenja i opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), troškovi značajnih adaptacija, remonta i generalnih popravki priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti postrojenja i opreme ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti. Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja nekretnina, postrojenja i opreme: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki opreme i postrojenja, smatraju se rashodom perioda u kome su nastali.

Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje nekretnina, postrojenja i opreme knjiži se u korist ostalih prihoda. Neotpisana vrijednost otuđenih i rashodovanih osnovnih sredstava se naknađuje na teret ostalih rashoda.

Amortizacija

3.9. Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se na nabavnu, odnosno procijenjenu vrijednost umanjenju za procijenjeni iznos rezidualne vrijednosti, proporcionalnim metodom, primjenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

Amortizacija se obračunava počevši od narednog mjeseca za novonabavljene nekretnine, postrojenja i opremu, odnosno obračunom na vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, utvrđenu krajem prethodne godine, za ostale nekretnine i opremu.

Stope amortizacije koje su u primjeni su:

<i>Grupa osnovnih sredstava</i>	<i>Stopa amortizacije</i>
	%
Nematerijalna ulaganja	20
Gradevinski objekti	3,33
Vozila	15
Računarska oprema	30
Kancelarijski namještaj	15
Ostalo	15 - 30

U skladu sa članom 13. stav 6. Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Sl. list RCG br. 80/2004 i 40/2008) obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Amortizacija gradevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, a za sva ostala osnovna sredstva primjenom degresivnog metoda za cijelu godinu bez obzira na datum aktiviranja.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak****Obezvrjeđenje vrijednosti imovine**

3.10. Agencija na dan bilansa stanja procjenjuje da li postoje bilo kakve indicije da je vrijednost nekog sredstva umanjena. U slučaju da postoje takve indicije, procjenjuje se nadoknadiiva vrijedost imovine za takvo sredstvo, kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja.

Gubitak zbog umanjenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknadiive vrijednosti. Nadoknadiiva vrijednost je fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ili upotrebna vrijednost, zavisno od toga koja je od te dvije vrijednosti veća.

Obezvrjeđenje se priznaje kao rashod tekućeg perioda, osim kada se sredstvo vodi po revalorizovanoj vrijednosti, kada se umanjenje vrijednosti tretira kao smanjenje revalorizacione rezerve.

Ako se kasnije poništi obezvrjeđenje, knjigovodstvena vrijednost sredstva se povećava do promijenjene procjene nadoknativog iznosa, ali ne iznad knjigovodstvenog iznosa koji bi bio utvrđen da gubitak od umanjenja vrijednosti nije bio priznat u ranijim godinama.

Poništenje obezvrjeđenja se prikazuje kao prihod tekućeg perioda, ukoliko sredstvo nije prikazano po revalorizovanoj vrijednosti, kada se poništenje obezvrjeđenja tretira kao povećanje revalorizacione rezerve.

Dugoročni finansijski plasmani

3.11. Dugoročni finansijski plasmani koji se kotiraju na aktivnom tržištu vrednuju se po tržišnoj vrijednosti, a plasmani koji se ne kotiraju vrednuju se po amortizacionom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope umanjen za umanjenje vrijednosti na osnovu procjene rukovodstva o njihovoj vjerovatnoj naplativosti.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak****Potraživanja iz poslovnih odnosa**

3.12. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iz poslovnih odnosa se inicijalno priznaju po fer vrijednosti.

Rezervisanje za umanjenje vrijednosti se iskazuje kada postoji objektivni dokaz da Agencija neće moći da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske teškoće kupca, vjerovatnoća da će kupac otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju, propust ili kašnjenje u plaćanju, smatraju se indikatorima da je umanjena vrijednost potraživanja.

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja iz poslovnih odnosa umanjuje se preko ispravke vrijednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspjeha u okviru ostalih rashoda. Naknadna naplata potraživanja koje je ranije bilo ispravljeno ili otpisano priznaje se u bilansu uspjeha u okviru ostalih prihoda.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

3.13. Gotovinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju gotovinu u blagajni, depozite po viđenju kod poslovnih banaka i druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa prvobitnim rokom dospjeća do tri mjeseca.

Obaveze prema dobavljačima

3.14. Obaveze prema dobavljačima se prikazuju po fakturnoj vrijednosti.

Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

3.15. Rezervisanja se priznaju kada Agencija ima zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će doći do odliva sredstava kako bi se izmirila obaveza i kada se iznos ovih obaveza može pouzdano procijeniti.

Agencija procjenjuje mogući nepovoljni razvoj događaja kao rezultat zbivanja u prošlosti i ukoliko je vjerovatnoća da će sudski spor biti izgubljen, Agencija vrši rezervisanje kojim se u cjelosti obezbjeđuje iznos potencijalne obaveze po osnovu negativnog razrješenja sudskog spora.

Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva se ne priznaju u finansijskim izvještajima.

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak

Pravična (fer) vrijednost

3.16. Poslovna politika Agencije je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije, kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nijesu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Agencije vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Agencije, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

Ostali poslovni prihodi

4. Ove prihode čine:

	2017.	2016.
	EUR	EUR
Prihodi od naknada za kontrolu osigurav. društava	788.542	753.919
Prihodi od izdavanja licenci	13.700	-
Prihodi od ostalih naknada	15.250	47.300
Prihodi od škole aktuara	11.088	39.218
Prihodi od refundacija	44.897	35.171
Ostali prihodi	65	-
	873.542	875.608

Troškovi materijala

5. Pregled ovih troškova dat je u sledećoj tabeli:

	2017.	2016.
	EUR	EUR
Troškovi goriva i energije	(6.015)	(4.758)
Troškovi kancelarijskog i ostalog materijala	(9.461)	(5.017)
	(15.476)	(9.775)

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

6. Pregled zarada je sledeći:

	2017.	2016.
	EUR	EUR
Troškovi neto zarada i naknada zarada	(271.363)	(245.716)
Troškovi poreza i doprinosa	(204.667)	(191.195)
Troškovi neto naknada Savjeta Agencije	(11.695)	(8.442)
Neto troškovi privremenih i povremenih poslova	(16.247)	(17.214)
Troškovi dnevnica	(10.114)	(11.531)
Troškovi smještaja i prevoza na službenom putu	(35.457)	(36.169)
Ostali lični rashodi	(22.430)	(34.356)
	<u>(571.973)</u>	<u>(544.623)</u>

Ostali poslovni rashodi

7. Ostali poslovni rashodi se sastoje iz:

	2017.	2016.
	EUR	EUR
Troškova PTT usluga	(13.321)	(13.345)
Troškova održavanja osnovnih sredstava	(17.687)	(10.217)
Troškova zakupa	(3.500)	-
Troškova konsultantskih usluga	(9.000)	(8.600)
Troškova reprezentacije	(11.747)	(17.617)
Troškova osiguranja	(2.322)	(4.448)
Troškova platnog prometa	(1.616)	(1.868)
Troškova članarina	(32.060)	(30.912)
Troškova ostalih poreza i doprinosa	(9.826)	(9.377)
Troškova edukacije	(9.877)	(9.758)
Ostalih troškova poslovanja	(20.614)	(14.356)
	<u>(131.570)</u>	<u>(120.498)</u>

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA

Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak

Amortizacija

8. Ukupni troškovi amortizacije za 2017. godinu u iznosu od 48.297 EUR-a (2016. godine 52.600 EUR-a), obračunati su u skladu sa napomenom 3.9. i sadrže amortizaciju nematerijalnih ulaganja u iznosu od 2.291 EUR-o i nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 46.006 EUR-â.

Troškovi rezervisanja

9. Troškove rezervisanja u iznosu od 43.984 EUR-a (2016. godine 43.792 EUR-a) čine rezervisanja za Fond za pomoć pri rješavanju stambenih pitanja zaposlenih. Odluku o formiranju ovog Fonda (5 % od ukupno ostvarenih prihoda) br. 01-1065/5-14 donio je Savjet Agencije 29.09.2014. godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema

10. Nekretnine, postrojenja i oprema su prikazana kako slijedi:

	Građevini objekti	Vozila	Ostala oprema	Ukupno
	EUR	EUR	EUR	EUR
Nabavna vrijednost				
Stanje 01.01.2017. godine	989.880	40.711	88.545	1.119.136
Povećanje - nabavke	-	-	18.396	18.396
Stanje 31.12.2017. godine	989.880	40.711	106.941	1.137.532
Ispravka vrijednosti				
Stanje 01.01.2017. godine	148.334	33.712	71.046	253.092
Obračunata amortizacija	32.963	3.081	9.962	46.006
Stanje 31.12.2017. godine	181.297	36.793	81.008	299.098
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2017. godine	808.583	3.918	25.933	838.434
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2016. godine	841.546	6.999	17.499	866.044

Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak

Potraživanja

11. Potraživanja u iznosu od 4.383 EUR-a (2016. godine 1.080 EUR-a) čine potraživanja za preplaćene poreze i doprinose u iznosu od 139 EUR-a i potraživanja za refundacije bolovanja - 4.244 EUR-a.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

12. Gotovinske ekvivalente i gotovinu sačinjavaju:

	2017.	2016.
	EUR	EUR
Žiro račun	543.701	443.706
Devizni račun	8.243	9.002
Blagajna	83	30
	<u>552.027</u>	<u>452.738</u>

Agencija poslovanje obavlja preko "Societe generale banke" ad, Podgorica, "Prve banke CG" ad, Podgorica i "NLB Montenegrobanke" ad, Podgorica.

Obaveze iz poslovanja

13. Obaveze iz poslovanja u iznosu od 12.212 EUR-a (2016. godine 2.742 EUR-a) čine obaveze prema dobavljačima u iznosu od 12.055 EUR-a, obaveze za primljene avanse - 141 EUR-o i ostale obaveze - 16 EUR-a.

Obaveze prema dobavljačima čine obaveze prema: „KPMG“, Zagreb u iznosu od 8.600 EUR-a, "Crnogorskom Telekomu" ad, Podgorica - 1.025 EUR-a i ostalim dobavljačima u iznosu od 2.430 EUR-a.

Ostale kratkoročne obaveze i PVR

14. Ostale kratkoročne obaveze i PVR čine:

	2017.	2016.
	EUR	EUR
Obaveze za neto zarade	-	624
Obaveze za porez i doprinose	-	5.039
PVR	-	2.353
	<u>-</u>	<u>8.016</u>

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA, PODGORICA**Napomene uz finansijske izvještaje - nastavak****Neraspoređena dobit**

15. Poslovnu 2017. godinu Agencija je završila sa dobitkom u iznosu od 66.939 EUR-a (2016. godine 104.545 EUR-a). Neraspoređena dobit iznosi 1.365.552 EUR-a.

Sudski sporovi

16. Protiv Agencije se, pred Upravnim sudom, vode dva sudska spora radi poništenja akta Agencije.

Do okončanja sporova, nijesmo u mogućnosti da utvrdimo eventualne efekte na finansijske izvještaje Agencije.

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/

Popunjava pravno lice:	
Matični broj: 02669579	Šifra djelatnosti:
Popunjava:	

Naziv: Agencija za nadzor osiguranja
Sjedište: Podgorica

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/
 u periodu od **01.01.2017** do **31.12.2017** godine

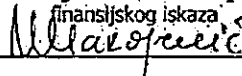
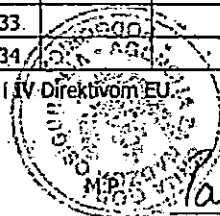
u EUR-

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	I. POSLOVNI PRIHODI (202 do 206)	201		873,542	875,608
60 i 61-	1. Prihodi od prodaje	202			
62	2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
630	3. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	204			
631	4. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	205			
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206		873,542	875,608
	I. POSLOVNI RASHODI (208 do 212)	207		(811,300)	(771,288)
50	1. Nabavna vrijednost prodane robe	208			
51	2. Troškovi materijala	209		(15,476)	(9,775)
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	210		(571,973)	(544,623)
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211		(92,281)	(96,392)
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212		(131,570)	(120,498)
	A. POSLOVNI REZULTAT (201-207)	213		62,242	104,320
66	I. FINANSIJSKI PRIHODI	214		85	237
56	II. FINANSIJSKI RASHODI	215		(28)	(12)
	B. FINANSIJSKI REZULTAT (214-215)	216		57	225
67, 68, 691 i 692	1. OSTALI PRIHODI	217		6,054	
57, 58, 591 i 592	II. OSTALI RASHODI	218		(1,414)	
	C. REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI (217-218)	219		4,640	
	D. REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (213+216+219)	220		66,939	104,545
690-590	E. NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	221			
	F. REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA (220+221)	222		66,939	104,545
	G. DRUGE STAVKE REZULTATA /POVEZANE SA KAPITALOM/ (224 do 228)	223			
	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	224			
	2. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnih, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja	225			
	3. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu učešća u kapitalu pridruženih društava	226			
	4. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	227			
	5. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	228			
	H. PORESKI RASHOD PERIODA (230+231)	229			
721	1. Tekuci porez na dobit	230			
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	231			
	I. NETO REZULTAT (222+223-229)	232		66,939	104,545
	J. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233			
	2. Umanjena (razdvojena) zarada po akciji	234			

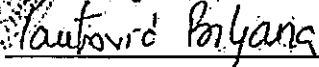
Obrazac je usklađen sa članom 3. Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl. list CG" br. 80/08) i IV Direktivom EU.

 u Podgorici
 Dana 30.03.2018.

 Lice odgovorno za sastavljanje
 finansijskog iskaza

Odgovorno lice

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI / BILANS STANJA/

Popunjava pravno lice:	Matični broj: 02669579
Popunjava:	Sifra djelatnosti:

N a z i v:	Agencija za nadzor osiguranja
Sjedište:	Podgorica

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI / BILANS STANJA/

na dan 31.12.2017 godine

- u EUR -

Grupa računa, račun	1	2	3	4	5	6	IZNOS	
							Redni broj	Prethodna godina
POZICIJA							Tekuća godina	Prethodna godina
AKTIVA								
A. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	00(dio)		001					
B. STALNA IMOVINA (003+004+005+009)			002		844,107		871,341	
I. GOODWILL	012		003					
II. NEMATERIJALNA ULAGANJA	01 bez 012		004		5,673		5,297	
III. NEKRETNINE POSTROJENJA, OPREMA I BILOŠKA SREDSTVA (006+007+008)			005		838,434		866,044	
1. Nekretnine postrojenja i oprema	020, 022, 023, 026, 027(dio), 028(dio), 029		006		838,434		866,044	
2. Investicione nekretnine	024, 027(dio), 028(dio)		007					
3. Biološka sredstva	021, 025, 027(dio), 028(dio)		008					
IV. DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011+012)			009					
1. Učešće u kapitalu	030, 031(dio), 032(dio), 039(dio)		010					
2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	031(dio), 032(dio)		011					
3. Ostali dugorocni finansijski plasmani	032(dio), 033 do 038, 039(dio)		012					
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	288		013					
D. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	04		014					
E. OBRATNA SREDSTVA (016+017)			015		557,504		457,870	
I. ZALIHÉ	10 do 13, 15		016		1,094		1,876	
II. KRATKOROCNA POTRAŽIVANJA PLASMANI I GOTOVINA (018 do 022)			017		556,410		455,994	
1. Potraživanja	20; 21, 22 osim 223		018		4,383		1,080	
2. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	223		019					
3. Kratkoročni finansijski plasmani	23 minus 237		020					
4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	24		021		552,027		452,738	
5. Porez na dodatu vrijednost i AVR	27 i 28 osim 288		022				2,176	
F. UKUPNA AKTIVA (001+002+013+014+015)			023		1,401,611		1,329,211	

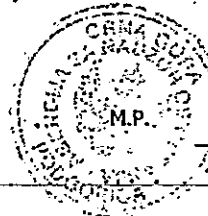
Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	PASIVA				
	A. KAPITAL (102 do 109)	101		1,365,552	1,298,614
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102			
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104			
330, 331, 333	IV. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	105			
332 i 334	V. NEGATIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU	106			
34	VI. NERASPOREĐENA DOBIT	107		1,365,552	1,298,614
35	VII. GUBITAK	108			
237	VIII. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE I OTKUPLJENI SOPSTVENI UDELI	109			
	B. DUGOROCNA REZERVISANJA I DUGOROCNE OBAVEZE (111+112)	110			19,817
40(dio)	I. DUGOROCNA REZERVISANJA	111			19,817
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (113+114)	112			
414, 415	1. Dugorocni krediti	113			
41 bez 414, 415	2. Ostale dugorocne obaveze	114			
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	115			
	D. KRATKOROCNA REZERVISANJA I KRATKOROCNE OBAVEZE (117+124)	116		36,059	10,780
	I. KRATKOROCNE OBAVEZE (118 do 123)	117		12,233	10,780
42 osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	118			
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno:	119			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	120		12,212	2,742
45, 46 i 49 osim 498	4. Ostale kratkoročne obaveze i PVR	121			8,016
47, 48 osim 481	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	122		21	22
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobit:	123			
40(dio)	II. KRATKOROCNA REZERVISANJA	124		23,826	
	E. UKUPNA PASIVA (101+110+115+116)	125		1,401,611	1,329,211

Obrazac je usklađen sa članom 3. Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl. list CG" br. 80/08) i IV Direktivom EU.

U Podgorici
Dana 30.03.2018.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog iskaza

M. Macoperec

Odgovorno lice

Pantović Biljana

ISKAŽ O TOKOVIMA GOTOVINE (primjenom direktne metode)

Popunjava pravno lice:	
Matični broj: 02669579	Šifra djelatnosti:
Popunjava:	

Naziv: Agencija za nadzor osiguranja
Sjedište: Podgorica

ISKAŽ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od **01.01.2017** do **31.12.2017** godine

POZICIJA	Redni broj	- u EUR - Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
I	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	871,256	754,156
1. Prodaja i primljeni avansi	302	871,171	753,919
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	85	237
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304		
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	750,904	783,630
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	133,628	223,189
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	617,276	560,441
3. Placene kamate	308		
4. Porez na dobitak	309		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310		
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	120,352	(29,474)
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	312		
1. Prodaja akcija i udjela (neto prilivi)	313		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	314		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	315		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316		
5. Primljene dividende	317		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	21,063	8,476
1. Kupovina akcija i udjela (neto odlivi)	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	21,063	8,476
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	321		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	322	(21,063)	(8,476)
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	323		
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	325		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327		
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	329		
3. Finansijski lizing	330		
4. Isplaćene dividende	331		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332		
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333	99,289	(37,950)
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	452,738	490,688
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	335		
G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	336		
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	337	552,027	452,738

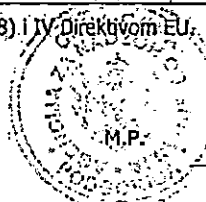
Obrazac je usklađen sa članom 3. Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl. list CG" br. 80/08) i IV Direktivom EU.

u Podgorici
Dana 30.03.2018.

Lice odgovorno za sastavljanje

finansijskog iskaza

Marković

Odgovorno lice

Pantović Borjana

STATISTIČKI ANEKS

Popunjiva pravno lice																					
0	2	6	6	9	5	7	9							0	2	6	6	9	5	7	9
Matični broj										Šifra djelatnosti			PIB								
Popunjiva																					

Naziv: Agencija za nadzor osiguranja

Sjedište: Podgorica

Navedi tekstualno pretežnu djelatnost kojom ste se bavili tokom godine:

- AD
 DOO
 KD
 OD
 DSD
 preduzetnik
 ostalo

- malo pravno lice
 srednje pravno lice
 veliko pravno lice

STATISTIČKI ANEKS
na dan 31.12.2017 godine

- u EUR -

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	Prosječan broj zaposlenih (ukupan broj zaposlenih krajem svakog mjeseca podijeljen sa brojem mjeseci)	001		23	21
60	Prihodi od prodaje robe	002			
61	Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	003			
62	Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	004			
640	Prihodi od subvencija, prihodi od dotacija i prihodi od donacija	005			
650	Prihodi od zakupnina	006		873,542	875,608
673	Dobici od prodaje materijala	007			
501	Nabavna vrijednost prodane robe	008			
511	Troškovi materijala za izradu	009			
512	Troškovi ostalog materijala (režijskog)	010		9,461	5,017
513	Troškovi goriva i energije	011		6,015	4,758
520	Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	012		446,342	429,520
529	Naknada troškova smještaja i ishrane na službenom putu, naknade troškova prevoza na službenom putu	013		68,000	82,057
53	Troškovi proizvodnih usluga	014		37,086	23,602
531 i 532	Troškovi transportnih usluga i troškovi usluga održavanja	015		31,007	23,562
533	Troškovi zakupnina	016		3,500	
534 i 535	Troškovi sajmova i troškovi reklame i propagande	017		1,705	
536	Troškovi istraživanja	018			
550 i 551	Troškovi neproizvodnih usluga i troškovi reprezentacije	019		23,444	29,001
552 i 553	Troškovi premija osiguranja i troškovi platnog prometa	020		3,939	4,274
573	Gubici od prodaje materijala	021			
10	Zalihe materijala	022			
11	Zalihe nedovršene proizvodnje	023			
12	Zalihe gotovih proizvoda	024			
13	Zalihe roba	025			

R.b.	Račun	Analiitički prikaz prihoda i izdataka vezanih za nematerijalnu imovinu	Vrijednost
		Prihodi:	
1	652	Prihod od prodaje patenata	
2	652	Prihod od prodaje autorskih prava	
3	652	Prihod od prodaje licenci	
		Izdaci (neto) za:	
4	010	Ulaganja u razvoj	
		0100 Ulaganja u razvoj tržišta, sa efektom dužim od jedne godine	
		0101 Ulaganja u razvoj tehnologije, sa efektom dužim od jedne godine	
		0102 Ulaganja u razvoj proizvoda sa efektom dužim od jedne godine	
		0103 Ostali izdaci za razvoj	
		0108 Ispravka vrijednosti ulaganja u razvoj	
		0109 Obezvrijedenje vrijednosti ulaganja u razvoj	
5	011	Koncesije, patenti, licence i slična prava	
		0110 Koncesije	
		0111 Patenti	
		0112 Licence	
		0113 Pravo na industrijski uzorak, žig, model, zaštitni znak i sl.	
		0114 Druga slična prava	
		0118 Ispravka vrijednosti koncesija, patenata, licenci i sličnih prava	
		0119 Obezvrijedenje koncesija, patenata, licenci i sličnih prava	
6	012	Goodwill	
		0120 Goodwill nastao po osnovu stecene (pripojene) neto imovine drugog pravnog lica	
		0121 Goodwill nastao po osnovu kupovine akcija i udjela u drugom pravnom licu	
		0129 Obezvrijedenje goodwill-a	
7	014	Ostala nematerijalna ulaganja	14,344
		0140 Računarski programi	14,344
		0141 Pravo korišćenja gradskog građevinskog zemljišta	
		0142 Ulaganja u lizing	
		0145 Ostala nematerijalna ulaganja	
		0148 Ispravka vrijednosti ostalih nematerijalnih ulaganja	
		0149 Obezvrijedenje ostalih nematerijalnih ulaganja	
8	015	Nematerijalna ulaganja u pripremi	
		0150 Ulaganja u razvoj u pripremi	
		0151 Interno generisana nematerijalna ulaganja u pripremi	
		0155 Druga nematerijalna ulaganja u pripremi	
		0159 Obezvrijedenje nematerijalnih ulaganja u pripremi	
9	016	Avansi za nematerijalna ulaganja	
		0160 Avansi za nematerijalna ulaganja u razvoj	
		0161 Avansi za druga nematerijalna ulaganja	

u Podgorici
 Dana 30.05.2018.

Lice odgovorno za sastavljanje
 finansijskog iskaza

Alisa Jovanović

Odgovorno lice

Pantović Biljana

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Popunjava pravno lice:	
Matični broj:	Šifra djelatnosti:
Popunjava:	

Na z i v: **Agencija za nazor osiguranja**
Sjedište: **Podgorica**

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01.2017 do 31.12.2017 godine

- u EUR -

Pozicija	OPIS	Red. broj	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Red. broj	Ostali kapital (rn 309)	Red. broj	Neplaćeni i upisani kapital (grupa 31)	Red. broj	Emisiona premija (rn 320)	Red. broj	Rozerve (rn 321, 322)	Red. broj	Revalorizacione rezerve (grupa 33)	Red. broj	Neraspoređena dobit (grupa 34)	Red. broj	Gubitak (grupa 35)	Red. broj	Otkupljene sopstv. akc. i udjeli (rn 237)	Red. broj	Ukupno (kol. 2+3+4 +5+6+7+8 -9-10)
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11									
1.	Stanje na dan 01.01.2016 godine	401		410		419		428		437		446		455	1,347,069	464		473		482	1,347,069
2.	Efekt retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	402		411		420		429		438		447		456	(100,000)	465		474		483	(100,000)
3.	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2016 godine (r.br. 1+2)	403		412		421		430		439		448		457	1,247,069	466		475		484	1,247,069
4.	Neto promjene u 2016. godini	404		413		422		431		440		449		458	51,545	467		476		485	51,545
5.	Stanje na dan 31.12.2016 godine (r.br. 3+4)	405		414		423		432		441		450		459	1,298,614	468		477		486	1,298,614
6.	Efekt retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	406		415		424		433		442		451		460	(1)	469		478		487	(1)
7.	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2017 godine (r.br. 5+6)	407		416		425		434		443		452		461	1,298,613	470		479		488	1,298,613
8.	Neto promjene u 2017. godini	408		417		426		435		444		453		462	66,939	471		480		489	66,939
9.	Stanje na dan 31.12.2017 godine (r.br.7+8)	409		418		427		436		445		454		463	1,365,552	472		481		490	1,365,552

Obrazac je usklađen sa članom 3. Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl. list CG" br. 80/08) i IV Direktivom EU.

 u Podgorici
 Dana 30.03.2018.

 Lice odgovorno za sastavljanje
 finansijskog iskaza

Odgovorno lice